

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno

opracowanie:



KANCELARIA URBANISTYCZNA

w składzie:

mgr Łukasz Bartoszewski – kierujący zespołem

mgr inż. Tomasz Wielec

inż. Patrycja Zięba

Poznań, 27 marca 2025 r.

SPIS TREŚCI:

1. Informacje ogólne	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne	3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały	4
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	7
2.1. Położenie i użytkowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne	7
2.4. Warunki wodne	8
2.5. Gleby.	10
2.6. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	10
2.7. Klimat lokalny	10
2.8. Jakość powietrza	11
2.9. Klimat akustyczny	13
2.10. Szata roślinna	13
2.11. Świat zwierzęcy	14
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	15
3.1. Cel opracowania projektu planu	15
3.2. Ustalenia projektu planu	16
3.3. Powiązania z innymi dokumentami	18
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	20
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	21
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu	22
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	28
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	28
6.2. Oddziaływanie na krajobraz	29
6.3. Oddziaływanie na powietrze	30
6.4. Oddziaływanie na klimat	32
6.5. Oddziaływanie na wody	32
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne	34
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną	35
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki	36
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny	36
6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru ..	37
6.11. Pola elektromagnetyczne	37
6.12. Oddziaływanie na całość środowiska przyrodniczego	37
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	38
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	39
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	40
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku ..	41
11. Streszczenie	41

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo, gm. Trzemeszno (zwanego dalej „projekt planu”).

Projekt planu sporządzany jest na podstawie Uchwały nr XI/113/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 listopada 2024 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo, gm. Trzemeszno.

Głównym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

Przystąpienie do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno, obejmującego teren działki o nr ewid. 134/1 ma na celu wydzielenie nowych terenów pod zabudowę zagrodową. Teren, którego dotyczy niniejsza uchwała objęty jest już obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr LXVIII/397/2022 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 kwietnia 2022 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren części wsi: Jastrzębowo oraz Kozłowo, położony w gminie Trzemeszno. Ustalenia tego planu kolidują jednak z zamierzeniami inwestycyjnymi właściciela terenu objętego niniejszą uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego.

Przed podjęciem Uchwały dokonano analizy istniejącego zagospodarowania w tym rejonie i stwierdzono zasadność jej podjęcia.

Prognoza skutków oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko jest elementem systemu planowania przestrzennego, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.).

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.).

Aktualnie obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Przepisy tej ustawy są wdrożeniem do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym i unijnym w Dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. L 26 z dnia 28 stycznia 2012 r.),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej Dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z dnia 14 lutego 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska

oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.).

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z dnia 29 stycznia 2008 r.).

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jakiej wymaga projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Według art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko „Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000”.

Ponadto „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.” Zgodnie z art. 48 ust. 4 ww. ustawy „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1: 1) pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy; 2) pkt 3, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.”.

Ponadto zgodnie z art. 48 ust. 5 ww. ustawy „Występując o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1, przedkłada informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.”.

Prognoza staje się dokumentem z chwilą jej wyłożenia do publicznego wglądu na okres 21 dni łącznie z projektem planu, po uprzednim ogłoszeniu w miejscowej prasie. Przy wyłożeniu, projekt planu i prognoza są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia planu.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny do uchwały.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym trans granicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,

- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Ponadto, prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.),
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawiać winna również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu w szczególności na integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 wyżej wymienionej ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

- 1) materiały kartograficzne:
 - mapa zasadnicza 1:1 000,
 - mapa ewidencyjna 1:1 000,
 - mapa topograficzna 1:10 000,
 - mapa hydrograficzna 1:50 000;
- 2) dokumenty i inne materiały:
 - Uchwała nr XI/113/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 27 listopada 2024 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo, gm. Trzemeszno,
 - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2020 – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2021,
 - Stan i ochrona środowiska w województwie wielkopolskim w 2023 r, Urząd Statystyczny w Poznaniu, 26.09.2024 r.,

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Trzemeszno (Uchwała Nr VI/44/2015 z dnia 2015-02-25),
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023,
- Kondracki J. Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002,
- „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335),
- Uchwała nr IX/80/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIII/307/2016 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Trzemeszno.
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021, GIOŚ,
- Klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ w Poznaniu, 2017 r.,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2019 r. (wg badań PIG), WIOŚ w Poznaniu,
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny,
- Gumiński R. 1951. Meteorologia i klimatologia dla rolników. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa,
- wnioski złożone do planu,
- obowiązujące przepisy prawne;

3) strony internetowe:

- <https://trzemeszno.e-mapa.net/>,
- <https://www.google.pl/maps/>,
- <http://maps.geoportal.gov.pl>,
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl>,
- <http://mjwp.gios.gov.pl>,
- <http://poznan.wios.gov.pl>,
- <http://www.psh.gov.pl>,
- <http://epsh.pgi.gov.pl>,
- <https://danepubliczne.gov.pl/>,
- <https://www.wysokosciomierz.pl/>,
- <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>,
- <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/1875>,
- <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>.

Powyższe materiały, wizja terenowa oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski Trzemeszna pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Analizy i oceny stanu środowiska na terenie gminy dokonano w oparciu o wyniki monitoringu przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz kierując się syntezą dokumentów regionalnych i lokalnych odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. W przypadku braku wyników pomiarów jakości danego komponentu środowiska, przytoczono dane odnoszące się do terenu położonego najbliższej obszarowi opracowania planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu miejscowego planu. Oceniono potencjalne

zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono również uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania.

2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Gmina Trzemeszno należy administracyjnie do powiatu gnieźnieńskiego, położonego we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Obszar opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w północno-zachodniej części gminy, bezpośrednio przy granicy z gminą Gniezno, pomiędzy terenami gruntów ornych a terenami leśnymi. Teren wskazany do opracowania planu obejmuje działkę o nr ewid. 134/1 obręb Jastrzębowo.

2.2. Rzeźba terenu

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (2002) gmina Trzemeszno położona jest w granicach podprovincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Wielkopolsko-Kujawskie, w mezoregionie Pojezierze Gnieźnieńskie. W podziale geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego gmina Trzemeszno położona jest w granicach Północno-Wielkopolskiego Pasa Wysoczyzny, w regionie Wysoczyzna Gnieźnieńska z subregionami: Pagórki Kostrzyńskie, Równina Gnieźnieńska, Równina Wrzesińska. Obszar miasta i gminy Trzemeszno położony jest w zasięgu zlodowacenia bałtyckiego fazy poznańskiej. Rzeźba terenu ukształtowana w wyniku działania lądolodu i związanych z nim procesów morfotwórczych jest dość słabo urozmaicona. W ukształtowaniu powierzchni terenu znaczący udział mają równiny wysoczyzny morenowej płaskiej i falistej zalegającej najczęściej na wysokości od 115 do 120 m n.p.m.

Równoleżnikową oś regionu tworzą moreny fazy poznańskiej, które przecinają dwie poprzeczne bruzdy: Poznański Przełom Warty i rynnę jezior goplańskich, łączące dwie pradoliny – Warciańsko-Odrzańską i Toruńsko-Eberswaldzką. Mezoregion Pojezierza Gnieźnieńskiego, na którym położona jest gmina Trzemeszno, związany jest z poznańską fazą zlodowacenia bałtyckiego. Wówczas powstały formy terenu, które tworzą pasmo wzgórz ciągnące się od Dziewiczej Góry na północ od Czerwonaka pod Poznaniem przez Pobiedziska, Gniezno i Trzemeszno, gdzie skręcają na południowy wschód w stronę Konina.

Obszar gminy cechuje się dość znaczącymi deniwelacjami terenu. Ogółem teren ten znajduje się na wysokości od ok. 95 m n.p.m. (tereny przyjeziorne) do ok. 130 m n.p.m. Przeważająca część gminy położona jest na wysokości ok 115–125 m n.p.m.

Powierzchnia obszaru objętego opracowaniem planu nie jest zróżnicowana wysokościowo. W jego granicach występują rzędne o wartości od ok. 113 do 116 m n.p.m. Generalny spadek terenu zachodzi w kierunku południowym.

Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne

Przedmiotowy teren znajduje się w obrębie niecki szczecińsko-mogileńskiej, a dokładniej w Niecce Mogileńsko-Łódzkiej. Podłoże utworów kenozoicznych na tym obszarze budują utwory mezozoiczne kredy górnej wykształcone w postaci piasków różnoziarnistych, margli i wapieni. Strop powierzchni utworów mezozoicznych opada do rzędnej około 50 m p.p.m. Na utworach mezozoicznych zalegają osady trzeciorzędowe takie jak: mułki, mułowce i piaski drobnoziarniste oligocenu, które zostały przykryte przez piaski różnoziarniste, iły, mułki i węgle brunatne miocenu. Miąższość utworów miocenowych jest zmienna i waha się od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Górną warstwę utworów trzeciorzędowych tworzą pokłady iłów plioceńskich. Łączna miąższość utworów trzeciorzędowych wynosi około 100 – 150 m.

Osady czwartorzędu posiadają zróżnicowane miąższości. Najczęściej spotykane są wartości z przedziału od 20 do 50 m. Wśród osadów czwartorzędowych dominują piaszczysto-gliniaste utwory akumulacji

lodowcowej, budujące wysoczyzny morenowe fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Utwory akumulacji wodno-lodowcowej występują na terenach odpowiadających zasięgowi utworów sandrowych oraz we fragmentach rynien subglacialnych wykorzystywanych przez rzeki. W dolinach występują także torfy, muły i piaski akumulacji rzecznej. Miąższość utworów akumulacji rzecznej jest niewielka i nie przekracza 5 m¹.

Na obszarze opracowania na przestrzeni lat wytworzone zostały z moren martwego lodu piaski i piaski ze żwirami stadiu górniego, a także piaski humusowe i torfy pochodzące z holocenu.

Zgodnie z Systemem Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski Midas prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny na obszarze gminy Trzemeszno występują 64 złoża surowców naturalnych. 16 z nich to złoża zagospodarowane, 13 jest szczegółowo rozpoznanych, eksploatację 13 złóż zaniechano, 2 kopaliny eksploatowane są tylko okresowo, natomiast 21 złóż zostało już wykreślone z bilansu zasobów. Wszystkie te złoża są złożami kruszyw naturalnych. Najczęściej mają one stosunkowo niewielką powierzchnię. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego, żadne z powyższych złóż nie jest położone na obszarze objętym projektem mpzp².

Zgodnie z danymi PIG wynika, że w granicach opracowania nie znajduje się również otwór hydrogeologiczny.

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy położony jest w całości w dorzeczu Odry w regionie wodnym Warty.

Podobnie jak większość rzek polskich, również ww. cieki charakteryzuje śnieżno - deszczowy ustrój zasilania z dwoma wysokimi stanami w ciągu roku.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych „Wełna do Lutomni” (RW600018186339), w regionie wodnym Warty, w obszarze dorzecza Odry. Obszar zlewni stanowią tereny użytkowane rolniczo (70%), tereny leśne (21%) oraz tereny zurbanizowane (5%).

Tabela 1. Jakość wód w obszarze Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) „Wełna do Lutomni” (RW600018186339)³.

Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu jcwp
umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Dla JCWP „Wełna do Lutomni” określono cel środowiskowy, w ramach którego zamierza się osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wełna w obrębie JCWP oraz dobry stan chemiczny. Wskazując termin osiągnięcia

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzemeszno

² <https://www.pgi.gov.pl/midas>

³ Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej

celu środowiskowego do 2027 roku uwzględniono odstępstwa czasowe biorąc pod uwagę ryzyko braku poprawy stanu wód ze względu na presje występujące w obrębie JCWP.

Zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28.02.2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 1638) JCWP „Wełna do Lutomni” należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty.

W gminie Trzemeszno występuje kilkanaście jezior, wśród których największe to: Popielewskie, Kościelne (Trzemeszno), Bystrzyca, Malicz, Kierzkowskie, Młynek, Folusz, Kocin, Kielcze, Kruchowskie. Występują tu ponadto stawy rybne oraz oczka wodne. Gmina poprzecinana jest także siecią rowów melioracyjnych. W północnej części gminy występuje ciek – Sadowicka Struga. Jeziora Popielewskie, Kościelne i Wierzbicańskie (poza gminą) połączone są Bystrzyckim Rowem. W granicach miasta występują jeziora: Kościelne oraz Bystrzyca.

Na obszarze opracowania planu nie jest zlokalizowany żaden zbiornik wodny.

Wody podziemne

Gmina Trzemeszno położona jest w granicach GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska. GZWP nr 143 to zbiornik trzeciorzędowy o głębokości stropu warstwy wodonośnej 80,0 m p.p.t. i o średniej głębokości ujęć wód podziemnych – 120 m. Obszar całego zbiornika wynosi 2 000 km². Typ zbiornika porowy o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 96,0 tys. m³/d. GZWP nr 144 to zbiornik czwartorzędowy. Utwory wodonośne, o zróżnicowanej miąższości od 10 do ponad 30 m, znajdują się tu na głębokości 4–60 m p.p.t. Wody występują pod ciśnieniem ok. 500 kPa. Obszar opracowania położony jest tylko w granicach GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno.

Wody podziemne odznaczają się sezonowym reżimem zasilania. Maksima zasilania mają głównie miejsce w okresie roztopów wiosennych, w wyniku infiltracji obszarowej wód roztopowych i opadowych.

Osiągnięcie celów Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie ochrony i poprawy stanu wód podziemnych oraz ekosystemów bezpośrednio od nich zależnych i celów w zakresie zaopatrzenia ludności w dobrą wodę, mają zapewnić działania w jednostkowych obszarach, tzw. jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd). Są to jednocześnie jednostkowe obszary gospodarowania wodami podziemnymi.

Gmina Trzemeszno w znacznej części leży w obrębie JCWPd nr 43 o kodzie GW600043. W zachodniej części gminy znajduje się JCWPd nr 42 o kodzie GW600042, w obrębie którego zlokalizowany jest teren objęty opracowaniem.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1406 punktach pomiarowych. Pomiary przeprowadzone w roku 2022 w punkcie monitoringowym w miejscowości Mięcierzyn, w gminie Rogowo, zlokalizowanym na obszarze JCWPd nr 42, najbliższym terenu opracowania planu, wykazały III klasę jakości – wody zadowalającej jakości. Pomiary przeprowadzone w roku 2023 w punkcie monitoringowym w miejscowości Przedbórz, w gminie Strzelno, zlokalizowanym na obszarze JCWPd nr 43, również wykazały III klasę jakości – wody zadowalającej jakości. Zgodnie z rozporządzeniem V klasa to wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 355) zostały określone cele środowiskowe dla stanu jakościowego, jak i stanu ilościowego JCWPd nr 42 polegające na osiągnięciu dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego. Jednocześnie jednostka ta została określona jako jednostka zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. W przypadku JCWPd nr 43 określono cel środowiskowy, w ramach którego zakłada się osiągnięcie dobrego stanu chemicznego

z wyłączeniem przekroczeń wartości progowej dobrego stanu w przypadku wskaźników Na i Cl w II kompleksie oraz brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan).

Według Mapy Hydrograficznej Polski na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na poziomie < 5,0 m m.p.t.

Opady

Średnia wieloletnia roczna suma opadów na obszarze gminy wynosi 550 mm⁴ i jest to wartość typowa dla obszaru Niziny Wielkopolskiej. W pierwszej połowie roku kalendarzowego spada przeciętnie 60% opadu rocznego i jest to najniższa wartość w kraju. Przeciętnie najwyższe opady występują w lipcu, a najniższe w lutym.

2.5. Gleby

W granicach obszaru objętego projektem planu występują grunty orne klasy V, łąki trwałe oraz grunty pod rowami. Według mapy glebowo-rolniczej udostępnianej w ramach Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Wielkopolskiego, obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi kompleks żytńi bardzo słaby (żytnio-lubinowy) o typie gleb brunatno wyługowanych wykształconych na piaskach gliniastych i piaskach luźnych.⁵

2.6. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków lub objęte ochroną konserwatorską. W przypadku natrafienia w trakcie prowadzenia robót ziemnych na przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, zastosowanie mają zatem przepisy odrębne z zakresu ochrony zabytków (przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

2.7. Klimat lokalny

Klimat na terenie miasta i gminy Trzemeszno jest umiarkowany. Charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych, związanych z globalną cyrkulacją mas powietrza napływającego z Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Występują tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce amplitudy temperatur. Wiosny i lata są ciepłe i wczesne, a zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną. Na terenie miasta i gminy Trzemeszno, podobnie jak w całym kraju przeważają ruchy mas powietrza z kierunku zachodniego. Inne kierunki ruchu powietrza są efektem zakłóceń lokalnych lub pojawienia się okresowego systemu krążenia. Miasto i gmina Trzemeszno znajduje się najczęściej pod wpływem mas powietrza polarno-morskiego chłodnego, średnio przejrzystego, napływającego z północnego Atlantyku. Natomiast masy powietrza suchego i przejrzystego napływają zimą z północnej Syberii, a latem z Bałkańskiego. Na terenie miasta i gminy Trzemeszno rzadko pojawiają się wiatry z kierunków południowych.

Omawiany teren dzięki położeniu w bezpośrednim sąsiedztwie lasów charakteryzuje się dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi. Ze względu na dobre warunki umożliwiające przewietrzenie są to tereny o powietrzu wzbogaconym w tlen, ozon i olejki eteryczne podnoszące komfort bioklimatyczny.

Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu położony jest w Dzielnicy Środkowej (VII), charakteryzującej się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm oraz znaczną ilością wiatrów o przewadze zachodnich. Maksymalne opady przypadają na miesiące letnie: lipiec, sierpień, natomiast minimalne na miesiące zimowe: styczeń – marzec. W ciągu roku występuje średnio około 50 dni pogodnych.

Średnie wieloletnie wybranych cech klimatycznych kształtują się następująco:

średnia temperatura powietrza – 8,3°C,

wilgotność względna powietrza – 79%,

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzemeszno

⁵ <https://sipww.pl/pl/>

zachmurzenie ogólne nieba – 63%,

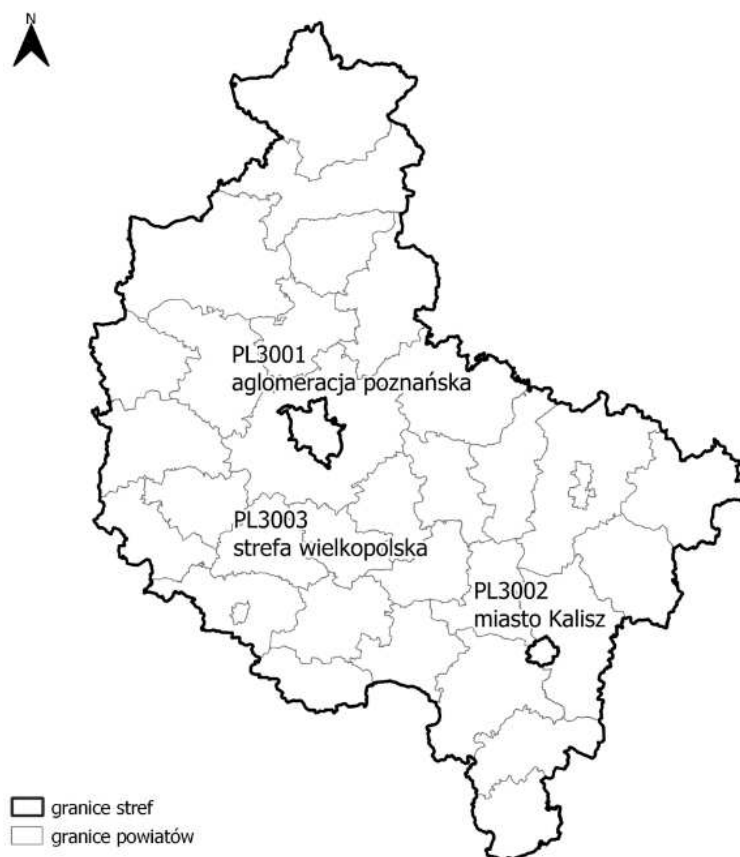
suma opadów – 550 mm,

średnia prędkość wiatru – 3,46 m/s.⁶

2.8. Jakość powietrza

Obszar gminy Trzemeszno pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego (dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu PM 2,5, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłe ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)piranu oraz ozonu) jak i pod kątem ochrony roślin (tlenku azotu, dwutlenku siarki i ozonu) należy do strefy wielkopolskiej (PL3003).

Ryc. 3. Podział województwa wielkopolskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2023 rok



Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2023.

Zgodnie z art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji),
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu),
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Trzemeszna

Zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE:

Poziom dopuszczalny oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

Poziom celu długoterminowego oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzi i środowiska

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
- dla pyłu PM_{2,5} – w klasie A1 - dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II fazy,
- dla pyłu PM_{2,5} – w klasie A – dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I fazy,
- dla pyłu PM₁₀ – w klasie A,
- dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ - w klasie C,
- dla ozonu - w klasie A – poziom docelowy oraz klasa D2 w odniesieniu do celu długoterminowego.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A. Jedynie w przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ wszystkie strefy zaliczono do klasy C.

W klasyfikacji dodatkowej:

- w przypadku ozonu dla poziomu celu długoterminowego wszystkie strefy zaliczono do klasy D2;
- w przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego I fazy wszystkie strefy uzyskały klasę A.

Poniżej przedstawiono zestawienie wyników oceny dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem ochrony roślin (Tabela 2).

Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) [źródło: GIOŚ]

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla roku 2023 roku, w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza.

2.9. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami LAeqD - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 2200) oraz LAeqN - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
- wskaźnikami LDWN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 1800), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 1800 do godz. 2200) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600) oraz LN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r., w przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego LDWN (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika LN (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu LAeqD w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu LAeqN w porze nocy wynosi od 45 dB do 60 dB. Spełnienie powyższych wymogów, określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów komunikacyjnych.

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany jest poprzez maszyny rolnicze, szczególnie podczas prac polowych na otwartych przestrzeniach. Hałas generowany przez rolnictwo charakteryzuje się okresowym oddziaływaniem determinowanym przez sezonowość prac polowych.

2.10. Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Polski (J.M. Matuszkiewicz⁷), dokonanej na podstawie typologii struktury naturalnych krajobrazów roślinnych (podokręgi i okręgi), a także na inwentarzu zespołów roślinnych i jednostek niższych (krainy i podkrainy) i uwzględniając główne typy zbiorowisk klimaksowych (działy), miasto i gmina

⁷ Matuszkiewicz J. M. 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa.

Trzemeszno leży w Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B.), w Krainie Środkowowielkopolskiej (B.2.), w Okręgu Pojezierza Gnieźnieńskiego (B.2.1.). Podokręgi w granicach gminy to: Gościeszyński (B.2.1.e), Trzemeski (B.2.1.f), Powidzki (B.2.1.g) – w jego granicach leży miasto Trzemeszno. W Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim występują krainy o przewadze zbiorowisk środkowoeuropejskich, takich jak środkowoeuropejskie grądy i dąbrowy acydofilne.

Przeważają drzewostany mieszane. Do najlepiej zachowanych kompleksów leśnych należą Lasy Miradzkie i Skorzęcińskie. Na szczególną uwagę zasługują najlepiej w Wielkopolsce wykształcone i zachowane fitocenozy świetlistej dąbrowy (*Potentillo albae-Quercetum*). Często spotkać też można bardzo dobrze zachowane fitocenozy grądów środkowoeuropejskich (*Galio silvatici-Carpinetum*) i kwaśnej dąbrowy (*Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae*). Na dniami rynien wzdłuż jezior oraz w bezodpływowych zagłębieniach zachowały się fragmenty łągów jesionowo-olszowych (*Fraxino-Alnetum*) i olsów (*Carici elongatae-Alnetum*). W zarastającej misie Jeziora Czarnego i Salomonowskiego wykształciły się interesujące zbiorowiska roślinności torfowiska niskiego i przejściowego. W otoczeniu jezior oraz w dolinie Noteci Zachodniej rozciągają się zróżnicowane pod względem syntaksonomicznym i florystycznym zbiorowiska łąkowe. Wśród nich licznie reprezentowane są zbiorowiska kalcyfilne i ziołoroślowe.

Uprawom rolnym towarzyszą liczne gatunki segetalne, takie jak np. mak polny (*Papaver rhoeas* L.), chaber bławatek (*Centaurea cyanus* L.), rumian polny (*Anthemis arvensis* L.), owies głuchy (*Avena fatua* L.), rumianek pospolity (*Chamomilla recutita* L.) Rauschert, komosa biała (*Chenopodium album* L.), szczaw kędzierzawy (*Rumex crispus* L.), szczaw polny (*Rumex acetosella* L.), ostrożeń polny (*Cirsium arvense* (L.) Scop.), rdest ptasi (*Polygonum aviculare* L.), wyka drobnokwiatowa (*Vicia hirsuta* (L.) S.F. Gray), tobołki polne (*Thlaspi arvense* L.) i inne.

Szlakom komunikacyjnym, obszarom wydeptywanym oraz placom i obszarom zabudowy towarzyszą z kolei liczne gatunki ruderalne takie, jak m.in.: wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare* L.), perz właściwy (*Elymus repens* (L.) Gould), babka zwyczajna (*Plantago major* L.), babka lancetowata (*Plantago lanceolata* L.), sałata kompasowa (*Lactuca serriola* L.), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium* L.), tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.), wiechlina roczna (*Poa annua* L.), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus* L.), bniec biały (*Melandrium album* (Mill.) Garcke), wiesiołek dwuletni (*Oenothera biennis* L.), pasternak zwyczajny (*Pastinaca sativa* L.), stulicha psia (*Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica* L.), nawłóć pospolita (*Solidago virgaurea* L.) i inne.

Szata roślinna omawianego obszaru jest przeciętna, a jej zróżnicowanie związane głównie z naturalnymi warunkami siedliskowymi i sposobem gospodarowania. Głównie występują zadrzewienia, zakrzewienia oraz roślinność trawiasta. W obszarze opracowania planu nie występują grunty leśne.

Na bezpośrednich obszarach objętych opracowaniem planu nie stwierdzono występowania gatunków roślin oraz grzybów objętych ochroną gatunkową, a wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

2.11. Świat zwierzęcy

Dla obszaru gminy Trzemeszno brak jest kompleksowego, specjalistycznego opracowania faunistycznego. Należy jednak stwierdzić, że różnorodność form szaty roślinnej na terenie gminy wpływa na zróżnicowanie i bogactwo świata zwierzęcego. Powierzchnie leśne wiążą się z występowaniem wielu gatunków zwierząt łownych. W lasach żyją takie zwierzęta, jak: jelenie (*Cervus elaphus*), sarny (*Capreolus capreolus*), dziki (*Sus scrofa*), zajęce szaraki (*Lepus europaeus*), króliki dzikie (*Oryctolagus cuniculus*), lisy (*Vulpes vulpes*), kuny domowe (*Martes foina*) i leśne (*Martes martes*), jeże (*Erinaceus europaeus*), wiewiórki (*Sciurus vulgaris*) czy ryjówki aksamitne (*Sorex araneus*). Ponadto najprawdopodobniej na obszarze gminy spotkać można również jenota (*Nyctereutes procyonoides*) i norkę amerykańską (*Mustela vison*), których ekspansja obserwowana jest w ostatnich latach. Ze zwierząt chronionych coraz częściej spotyka się bobra europejskiego (*Castor fiber*).

W gminie ze względu na obfitość owadów i dogodne siedliska występują także różne gatunki nietoperzy (*Chiroptera*). Wśród nich potencjalnie mogą występować tutaj takie gatunki, jak: mopek (*Barbastella*

barbastellus), nocek łydkowłosy (*Myotis dasycneme*), nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), nocek duży (*Myotis myotis*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), nocek Brandta (*Myotis brandtii*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), mroczek posrebrzany (*Vespertilio murinus*), mroczek pozłocisty (*Eptesicus nilssonii*), mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*), karlik drobny (*Pipistrellus pygmaeus*), karlik większy (*Pipistrellus nathusii*), borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), borowiaczek (*Nyctalus leisleri*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*), gacek szary (*Plecotus austriacus*). Wszystkie krajowe gatunki nietoperzy podlegają ścisłej ochronie gatunkowej.

Ważne siedliska płazów oraz ostoje innych zwierząt stanowią zbiorniki wodne. Wśród płazów i gadów na terenie miasta i gminy występują gatunki pospolite, rozpowszechnione w Polsce jak np.: kumak nizinny (*Bombina bombina*), ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*).

Na terenie gminy stwierdzono występowanie takich gatunków gadów, jak: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*) i zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*).

Dużym bogactwem i różnorodnością odznacza się także świat bezkręgowców. Można tu chociażby wymienić: ślimaka winniczka (*Helix pomatia*), konika pospolitego (*Chortippusn biguttulus*), pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), nartnika dużego (*Gerris lacustris*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*), żuka wiosennego (*Geotrupes vernalis*), mrówkę rudnicę (*Formica rufa*), rusałkę admirala (*Vanessa atalanta*) czy czerwonończyka dukacika (*Lycaena virgaureae*). Jest to jedynie niewielki odsetek ogółu żyjących zwierząt bezkręgowych na terenie miasta i gminy Trzemeszno.

Licznie występują w gminie także różnorakie gatunki ptaków jak np. zięba (*Fringilla coelebs*), szpak (*Sturnus vulgaris*), grzywacz (*Columba palumbus*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), kruk (*Corvus corax*), trznadel (*Emberiza citrinella*), bogatka (*Parus major*), jer (*Fringilla montifringilla*), szczygieł (*Carduelis carduelis*), kwiczoł (*Turdus pilaris*), dymówka (*Hirundo rustica*), myszołów (*Buteo buteo*), łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*), mazurek (*Passer montanus*), żuraw (*Grus grus*), dzwonek (*Chloris chloris*), kaczka krzyżówka, (*Anas platyrhynchos*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), krogulec zwyczajny (*Accipiter nisus*), sroka zwyczajna (*Pica pica*), potrzuszcz (*Emberiza calandra*), błotniak zbożowy (*Circus cyaneus*), pliszka (*Motacillidae*), kos zwyczajny (*Turdus merula*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), łabędź niemy (*Cygnus olor*), srokosz (*Lanius excubitor*), oknówka zwyczajna (*Delichon urbicum*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), gęgawa (*Anser anser*), siewka złota (*Pluvialis apricaria*), kawka zwyczajna (*Corvus monedula*), modraszka zwyczajna (*Cyanistes caeruleus*), jastrząb zwyczajny (*Accipiter gentilis*). Niektóre z wymienionych gatunków spotkano podczas wizji terenowej na terenie objętym projektem mpzp lub w jego okolicy. Były to gatunki nieobjęte ochroną gatunkową.

Na terenie opracowania na podstawie wizji w terenie nie zaobserwowano występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych.

Teren, na którym planowane jest przedsięwzięcie, położony jest w całości na obszarze korytarza ekologicznego - Pojezierze Żnińskie, kod - KPnC-15C. Korytarz ten ma znaczenie ponadlokalne i przyczynia się do wymiany genetycznej organizmów żywych.

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

Przedmiotowy projekt planu sporządzany jest w związku z podjętą przez Radę Miejską Trzemeszna uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania

jest wprowadzenie terenów o funkcji zgodnej z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Trzemeszno. Opracowanie przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na określenie szczegółowych zasad zagospodarowania terenu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

3.2. Ustalenia projektu planu

Ustala się następujące przeznaczenie terenu:

- 1) teren zabudowy zagrodowej, oznaczony na rysunku planu symbolem: RZM;
- 2) teren wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony na rysunku planu symbolem: WS;
- 3) teren lasu, oznaczony na rysunku planu symbolem: L.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala:

- 1) nakaz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu nieprzekraczalnych linii zabudowy, z wyłączeniem podziemnych części budynków;
- 2) dopuszczenie lokalizacji dojazdów i dojazdów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 3) zasady wydzielania nowych działek, ustalone w planie, nie dotyczą wydzielania działek pod obiekty infrastruktury technicznej, dojeżdża i dojeżdża i w celu regulacji granic między sąsiadującymi nieruchomościami;
- 4) zakaz sytuowania tymczasowych obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych lub kolidujących z funkcją terenu, z wyłączeniem odstępstw dopuszczonych zapisami niniejszego planu.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustala się:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, w rozumieniu przepisów odrębnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- 3) zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, magazynowaniu, przeładunku, oraz na zbieraniu odpadów;
- 4) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- 5) nakaz ochrony zasobów wodnych zasilających Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno, poprzez zagospodarowanie ścieków zgodnie z zapisami niniejszego planu, z zachowaniem przepisów odrębnych;
- 6) nakaz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenie RZM jak dla terenów zabudowy zagrodowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nie ustala się terenów wymagających określenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej.

Nie ustala się wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

Dla terenu zabudowy zagrodowej, oznaczonego na rysunku planu symbolem: RZM ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) zabudowy mieszkaniowej w ramach zabudowy zagrodowej,
 - b) budynków inwentarskich związanych z produkcją rolną oraz budowli rolniczych,
 - c) budynków garażowo-gospodarczych jako wolnostojących, wbudowanych lub przylegających do budynku mieszkalnego,
 - d) usług agroturystycznych i obiektów im służących,
 - e) kondygnacji podziemnych, pod warunkiem, że ich budowa nie doprowadzi do pogorszenia jakości lub zmniejszenia ilości wód podziemnych;
- 2) dopuszczenie zachowania dotychczasowego sposobu zagospodarowania, w tym istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych;
- 3) wskaźnik intensywności zabudowy, liczony jako stosunek sumy powierzchni wszystkich kondygnacji budynków zlokalizowanych na działce budowlanej do powierzchni tej działki budowlanej: od minimalnie 0,01 do maksymalnie 0,3;

- 4) nadziemną intensywność zabudowy rozumianą jako stosunek sumy powierzchni kondygnacji nadziemnych budynków zlokalizowanych na działce budowlanej do powierzchni tej działki budowlanej: od minimalnie 0,01 do maksymalnie 0,2;
- 5) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki: 80%;
- 6) maksymalny udział powierzchni zabudowy: 10% powierzchni działki;
- 7) wysokość:
 - a) budynków mieszkalnych: nie więcej niż 10 m,
 - b) budynków garażowo-gospodarczych: nie więcej niż 7 m,
 - c) pozostałych budynków i budowli rolniczych nie większą niż 12 m;
- 8) geometrię dachów: dachy płaskie o kącie nachylenia połaci dachu do 12° lub dachy strome, o kącie nachylenia połaci dachu od 12°-45°;
- 9) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce w ilości: nie mniejszej niż 2 stanowiska postojowe na jeden lokal mieszkalny;
- 10) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce w przypadku realizacji usług agroturystycznych w ilości: nie mniejszej niż 1 stanowisko postojowe na każde 5 łózek;
- 11) dopuszczenie lokalizacji wymaganych miejsc do parkowania w budynkach garażowo-gospodarczych.

Dla terenu wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczonego na rysunku planu symbolem: WS ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) zakaz zabudowy kubaturowej;
- 2) utrzymanie i ochronę wód powierzchniowych;
- 3) dopuszcza się lokalizację zieleni, obiektów i urządzeń wodnych;
- 4) zachowanie istniejącego rowu wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie z dopuszczeniem ich przebudowy, rozbudowy i remontów;
- 5) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni terenu: 90%;
- 6) wysokość budowli: nie więcej niż 1,0 m.

Dla terenu lasu, oznaczonego na rysunku planu symbolem: L ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) zakaz zabudowy;
- 2) zalesienia terenu należy dokonać według projektu urządzenia lasu i zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 3) dopuszczenie lokalizacji sieci infrastruktury technicznej;
- 4) dopuszczenie lokalizacji urządzeń melioracyjnych.

Nie ustala się granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

Nie ustala się szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem. Nie wyznacza się granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy ustala się:

- 1) nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie terenu ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących pogorszyć istniejące stosunki wodne na działkach sąsiednich;
- 3) nakaz zastosowania rozwiązań zamiennych w przypadku wystąpienia kolizji inwestycji z urządzeniami drenażu melioracyjnego.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustala się:

- 1) nakaz zachowania ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w szczególności jezdni oraz chodników w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym;

- 2) obsługę komunikacyjną terenów z dróg zlokalizowanych poza granicami planu, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 3) nakaz zapewnienia miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszczenie rozbiórki, budowy, przebudowy, rozbudowy i remontu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej;
- 3) nakaz zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów oraz dróg pożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) w zakresie zaopatrzenia w wodę: z istniejącej lub projektowanej sieci wodociągowej, a do czasu jej realizacji dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych – studni zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 5) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych: na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 6) w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych: docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych,
- 7) dopuszczenie budowy, rozbudowy i przebudowy sieci gazowej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 8) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną: z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub z indywidualnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zapisów pkt 10;
- 9) w zakresie zaopatrzenia w ciepło: zaopatrzenie w ciepło z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zapisów pkt 10;
- 10) dopuszczenie rozmieszczenia i wykorzystania wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 11) w zakresie telekomunikacji dopuszczenie lokalizacji węzłów telekomunikacyjnych i szafek kablowych ze swobodnym dostępem z dróg publicznych lub dróg wewnętrznych;
- 12) postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nie ustala się sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów.

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu w zakresie tekstowym i graficznym muszą być powiązane z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, który to dokument określa politykę przestrzenną miasta i gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Miejscowy plan zostaje uchwalony po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze studium przez Radę Miejską.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr VI/44/2015 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 lutego 2015 r. ze zmianami, obszar objęty opracowaniem planu zlokalizowany jest w jednostce strukturalnej:

- **OBSZAR B** - obejmuje zachodnią część gminy, w skład której wchodzi sołectwa: Gołąbki, Ławki, Grabowo, Jastrzębowo, Kozłowo, Wymysłowo. W rejonie wsi Gołąbki i Smolary występują tereny leśne, w tym lasy o funkcji wodochronnej. Rejon ten, przy odpowiednim doinwestowaniu, może pełnić funkcję turystyczno - wypoczynkową (strefa T). Kompleksy gleb w przeważającej części obszaru, to żytні słaby i bardzo słaby oraz żytні dobry, a więc rejon rolnictwa ekstensywnego. Jest to dawny rejon oddziaływania rolnictwa uspołecznionego (**R3**).

Najliczniejsze pod względem liczby mieszkańców jest sołectwo Kozłowo, w tym duża wieś Rudki, granicząca z Trzemesznem.

Wieś Gołąbki, po uzupełnieniu infrastruktury technicznej i społecznej, w oparciu o ośrodek wczasowy, ma szansę na rozwój funkcji turystyczno - wypoczynkowej, z możliwością wprowadzenia agroturystyki.

Funkcja lokalna - produkcja i obsługa rolnictwa na potrzeby wewnętrzne gminy. Możliwość rozwoju funkcji turystycznej. Wskazane jest tworzenie miejsc pracy poza sektorem rolnictwa - usługi, rzemiosło.

Gmina Trzemeszno jest typową gminą o dominującej funkcji rolniczej. Gleby, uwarunkowania przyrodniczo - hydrologiczne oraz stan zainwestowania, pozwoliły na wydzielenie stref rolniczych, oznaczonych na rysunku studium R1 – R4. W strefach tych dopuszcza się lokalizację inwestycji, które nie są bezpośrednio związane z rolnictwem, z zachowaniem przepisów szczególnych, a także prowadzenie eksploatacji kopalin użytkowych, po uzyskaniu stosownych koncesji.

Obszar opracowania znajduje się w obszarze funkcjonalno-przestrzennym:

R3 - strefa rolnictwa ekstensywnego (zach. części gminy) związana z gruntami o niskiej bonitacji, lokalnie lepszych glebach. Strefa przemian restrukturyzacyjnych, mało rozwinięta sieć osadnicza. Dla tej strefy przyjmuje się ustalenia:

- zachowanie dotychczasowych form użytkowania rolniczego, z możliwością poszerzenia rynku pracy o usługi i rzemiosło,
- wprowadzenie zalesień na terenach nieprzydatnych rolniczo, a tym samym podnoszenie walorów krajobrazowych,
- wprowadzenie dodatkowej funkcji turystycznej, szczególnie agroturystyki, jako uzupełnienie budżetów rolniczych.

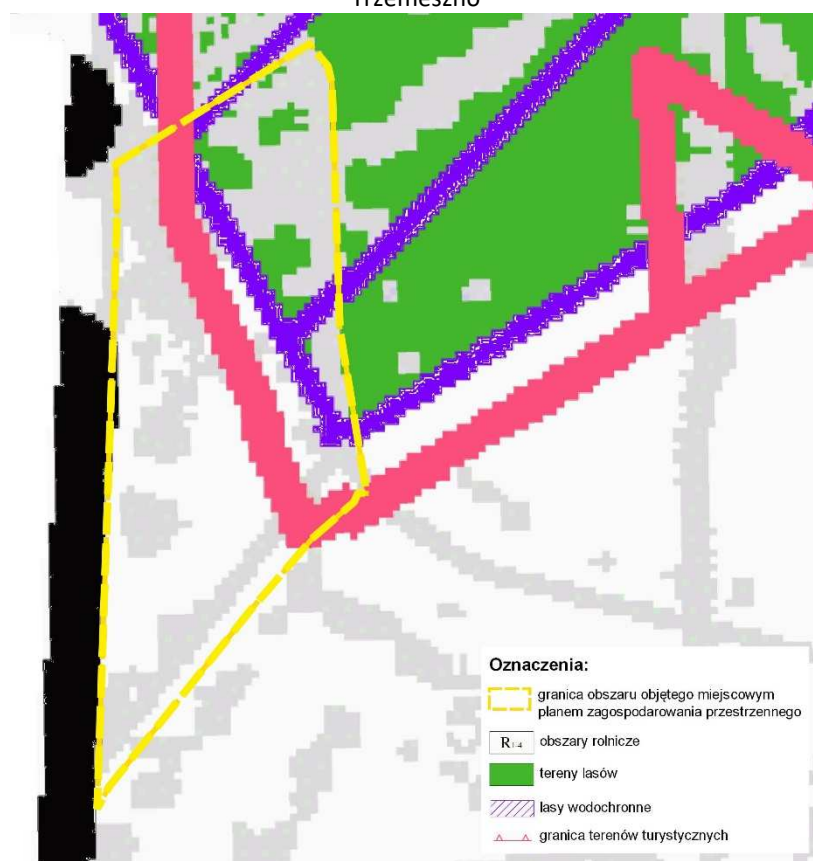
W projekcie planu wyznacza się teren zabudowy związanej z rolnictwem.

W związku z powyższym zapisy miejscowego planu w kontekście ustaleń Studium wykazują zgodność i wzajemne powiązanie.

Ustalenia planu są również zgodne z działaniami sprecyzowanymi w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Trzemeszno na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 roku, w którym zawarto ustalenia polityki ekologicznej na szczeblu gminy.

Plan przewiduje również zgodność z Uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku w sprawie: uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania.

Ryc. 5. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Trzemeszno



Źródło: Opracowanie własne, na podstawie uchwały Nr VI/44/2015 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 lutego 2015 r. ze zmianami.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Teren, którego dotyczy niniejsza uchwała objęty jest obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego zatw. Uchwałą Rady Miejskiej Trzemeszna LVIII/397/2022 z dnia 27 kwietnia 2022 r. Ustalenia tego planu kolidują z zamierzeniami inwestycyjnymi właściciela terenu objętego niniejszą uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z w/w obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego oznaczony teren przewidziany jest jako teren rolniczy oraz teren wód powierzchniowych.

Dokonanie zmiany obowiązującego planu zagospodarowania jest więc bardzo uzasadnione w celu umożliwienia realizacji rozbudowy siedliska rolniczego. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu obowiązywałoby bieżące przeznaczenie terenu, zatem stan środowiska nie ulegnie zmianie.

Prowadzenie procesów inwestycyjnych jest korzystniejsze dla przestrzeni i środowiska w przypadku, gdy dla danego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa szereg istotnych zagadnień dotyczących kształtowania ładu przestrzennego oraz zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego. Zapisy planu dotyczące intensywności, parametrów i form zabudowy przeciwdziałają zbyt intensywnemu zagospodarowaniu, natomiast zapisy określające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego będą uniemożliwiały lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, w rozumieniu przepisów odrębnych oraz inwestycji dopuszczonych w planie.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy ooś, prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Grunty na tym terenie nie należą do chronionych.

Szata roślinna omawianego obszaru związana jest głównie z naturalnymi warunkami siedliskowymi i sposobem gospodarowania. Występują zadrzewienia, zakrzewienia oraz roślinność trawiasta oraz towarzyszące uprawom liczne gatunki segetalne. Z uwagi na obecność drogi w sąsiedztwie można spotkać rośliny ruderalne.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Do istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, należą:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, co jest skutkiem rozwoju zabudowy. Częstą przyczyną takiego stanu jest fakt nierównomiernego rozwoju infrastruktury technicznej - wodociągowanie gminy następuje dużo szybciej niż budowa systemów kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalniami ścieków o odpowiedniej przepustowości. Kolejnym elementem wpływającym na jakość wód są nieszczelne szamba oraz nielegalne zrzuty nieczystości płynnych do rowów lub na powierzchnię. Wszystkie te czynniki sprawiają, że stosunki wodne na analizowanym obszarze mogą ulec istotnym zmianom przede wszystkim jakościowym,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- degradacja powierzchni ziemi z uwagi na rolnicze użytkowanie terenu,
- presja przestrzeni (oddziaływanie na krajobraz);
- lokalizacja terenu w zasięgu występowania najkorzystniejszych struktur wodonośnych – GZWP nr 143 - Subzbiornik Inowrocław – Gniezno.
- niezadowalająca jakość wód JCWP, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar i konieczność osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP.

Jednocześnie należy podkreślić, że choć poprzez wzrost zabudowy oczywisty jest fakt wzrostu emisji zanieczyszczeń, to jednak dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym i technicznym substancje niepożądane dla środowiska są ujmowane (np. poprzez sieć kanalizacji czy odpowiednią gospodarkę odpadami) i ich zagrożenie względem otaczającego środowiska przyrodniczego jest, przynajmniej po części, neutralizowane/ograniczane.

Ważnym zagrożeniem będzie, także wzrost zużycia energii i produkcji odpadów, cechujące nowoczesne, bogacące się społeczeństwa. Te specyficzne zagrożenia będą silniej oddziaływały w miejscach wytwarzania energii oraz składowania i przeróbki odpadów. Z drugiej strony sposób produkcji energii oraz dobór paliw przy modernizowanych i nowych sieciach przesyłowych znacząco ograniczał będzie negatywne oddziaływanie na środowisko (spadek emisji CO₂, mniejsze straty energii). Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz postępujący recykling odpadów także nieco ograniczy negatywne skutki wzrostu produkcji odpadów.

Istotne dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego są niezakłócone powiązania pomiędzy wszystkimi elementami ekosystemów. W związku z tym, należy zwrócić uwagę na postępujące ograniczenie migracji zwierząt dzikich w wyniku tworzenia nowej zabudowy.

Projekt planu zawiera liczne zasady kształtowania zabudowy (m. in. Intensywność zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną, maksymalną powierzchnię zabudowy, wysokość budynków) oraz zasady wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną (w zakresie zaopatrzenia w wodę, zagospodarowania ścieków i odpadów).

Na terenie gminy obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku, który określa sposób postępowania z odpadami i tym samym zapobiega powstawaniu dzikich wysypisk. Zatem problem niewłaściwej gospodarki odpadami nie powinien występować.

Omawiany teren nie jest również zagrożony ruchami masowymi, w związku z czym nie wystąpią na nim problemy ochrony środowiska z tym związane.

Reasumując, realizacja postanowień miejscowego planu niesie ze sobą pewne ryzyko pogłębienia istniejących problemów ochrony środowiska przyrodniczego, a także powstania nowych zagrożeń. Jednakże jak wykazała niniejsza prognoza wpływ na środowisko będzie jednak niewielki, a dzięki zapisom w projekcie mpzp – będzie skutecznie ograniczany/neutralizowany.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

Głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno, jest wydzielenie nowych terenów pod zabudowę zagrodową. Pozwoli to na rozbudowę siedliska, w ramach którego możliwy będzie rozwój funkcji turystycznej – agroturystyki, zgodnie z wnioskiem właściciela działki, przy jednoczesnym wprowadzeniu zasady ładu przestrzennego w zagospodarowaniu przestrzeni objętej przystąpieniem do sporządzenia niniejszego planu zagospodarowania.

Natomiast głównym celem prognozy jest dokonanie analizy i oceny wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno.

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczaniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska - *w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapewniono udział społeczeństwa zgodnie z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) m. in. poprzez możliwość składania wniosków. Na każdym etapie procedury zapewniona była możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją związaną z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.*
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę

różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- I. Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych.
W planie ustalono obowiązek odprowadzenia ścieków komunalnych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.
- II. Dyrektywę 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.
- III. Europejską Konwencję Krajobrazową z dnia 20 października 2000 r., która ma na celu promowanie działań na rzecz krajobrazu, jego ochronę, zarządzanie i planowanie oraz organizowanie europejskiej współpracy w tym zakresie.
W planie ustalono parametry zabudowy: takie jak wysokość budynków, wielkość powierzchni biologicznie czynnej, wielkość powierzchni zabudowanej co przełoży się na krajobraz gminy. Ustalono parametry zabudowy stanowią nawiązanie do zabudowy występującej na obszarach opracowania planu jak i na terenach sąsiednich, co też ma łagodzić wpływ na krajobraz. W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania krajobrazu oraz ładu przestrzennego

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Odpowiednie odniesienia są obecne w ustawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 ze zm.). Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” i „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”.

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd).

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP Wełna do Lutomni” RW600018186339 w granicach GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz w obrębie JCWPd nr 42 o kodzie GW600042.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) zostały określone cele środowiskowe dla stanu jakościowego, jak i stanu ilościowego polegające na osiągnięciu dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego. Jednocześnie jednostka ta została określona jako jednostka zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej a do czasu jej realizacji dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. W zakresie gospodarki ściekowej ustalono odprowadzenia ścieków komunalnych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych: na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

Mając na uwadze powyższe zakłada się, że wprowadzone w projekcie planu ustalenia nie przyczynią się do pogorszenia jakości wód na omawianym terenie i nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

„Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”

Projekt miejscowego planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, przyjętym uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2020 r., poz. 5954). Do działań naprawczych w skali lokalnej zawartych w „Programie” należą:

1. W zakresie ograniczania emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno- bytowej i technologicznej) – przedsiębiorstwa energetyczne, jednostki samorządu terytorialnego, mieszkańcy:
 - nawiązanie współpracy przez samorządy z dostawcami ciepła sieciowego, paliw gazowych,
 - rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
 - rozbudowa sieci gazowych,
 - zmiana (jeżeli jest stosowane) paliwa stałego na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie gazu, energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej,
 - ograniczanie emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
 - zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływająca na ograniczanie emisji pyłów zawieszonych, w tym zakaz spalania węgla brunatnego,
 - regularne czyszczenie kominów przy spalaniu paliw stałych.
2. W zakresie ograniczania emisji liniowej (komunikacyjnej) – jednostki samorządu terytorialnego, zarządcy dróg:
 - kontynuacja modernizacji lub wymiany taboru komunikacji miejskiej/gminnej, ze szczególnym uwzględnieniem korelacji ekonomiczno-ekologicznej, tzn. współmierność zaangażowanych środków finansowych do spodziewanych efektów ekologicznych,
 - dążenie do wprowadzenia nowych niskoemisyjnych paliw i technologii, szczególnie w systemie transportu publicznego i służb miejskich/gminnych,
 - szkolenia dla prowadzących pojazdy dot. takiego użytkowania pojazdów i sposobu jazdy, aby ograniczać emisję zanieczyszczeń,
 - podejmowanie działań mających na celu stosowanie zachęt do wymiany pojazdów na bardziej przyjazne środowisku (np. uprzywilejowane miejsca parkingowe),
 - kanalizowanie ruchu tranzytowego z ominięciem centralnych części miast i stref zamieszkania,
 - tworzenie stref ograniczonego ruchu i stref uspokojonego ruchu,
 - rozwój i zwiększanie efektywności systemu transportu publicznego,
 - polityka cenowa opłat za przejazdy i zsynchronizowanie rozkładów jazdy transportu zbiorowego zachęcające do korzystania z systemu transportu zbiorowego,
 - rozwój systemu tras rowerowych i infrastruktury rowerowej,
 - rozwój i modernizacja systemu płatnego parkowania w centrach miast,
 - priorytet dla ruchu pieszego, ruchu rowerowego i transportu zbiorowego w centrach miast,
 - tworzenie buspasów oraz wydzielanie przejazdów dla autobusów,
 - budowa systemu parkingów P&R oraz parkingów buforowych wraz z systemem informacji o zajętości miejsc postojowych,
 - wspieranie rozwiązań proekologicznych w zakresie transportu (np. wspieranie stacji ładowania pojazdów elektrycznych).
3. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw – przedsiębiorstwa energetyczne:
 - zakaz stosowania węgla brunatnego,
 - ograniczenie emisji pyłu i benzo(a)pirenu w pyle poprzez optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii,
 - zmiana paliwa na inne, o mniejszej zawartości zanieczyszczeń,
 - stosowanie wysokoefektywnych technik ochrony powietrza gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
 - stosowanie odnawialnych źródeł energii,
 - zmniejszenie strat przesyłu energii.
4. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne – zakłady przemysłowe:
 - stosowanie wysokoefektywnych technik ochrony atmosfery gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
 - optymalizacja procesów produkcji w celu ograniczenia emisji substancji do powietrza,

- zmiana technologii produkcji prowadząca do zmniejszenia emisji pyłów, stopniowe wprowadzanie BAT,
 - stopniowe dostosowywanie instalacji do wymogów emisyjnych zawartych w Dyrektywie 2010/75/UE (IED) i zatwierdzonych konkluzji dla poszczególnych gałęzi przemysłu,
 - podejmowanie działań ograniczających do minimum ryzyko wystąpienia awarii urządzeń ochrony atmosfery (ze szczególnym uwzględnieniem dużych obiektów przemysłowych), a także ich skutków poprzez utrzymywanie urządzeń w dobrym stanie technicznym.
5. W zakresie planowania działań i planowania przestrzennego – jednostki samorządu terytorialnego:
- opracowanie Gminnego Programu Niskoemisyjny (GPN) zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz.U. z 2022 r. poz. 2456).
 - uwzględnianie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłów poprzez działania polegające na:
 - ustalaniu minimalnego współczynnika zieleni na poziomie przynajmniej 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
 - wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery),
 - tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
 - tworzenie „zielonych” miejsc wypoczynku dla dzieci i osób starszych,
 - zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
 - ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
 - zalecanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
 - modernizowaniu układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast,
 - reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
 - zapewnieniu obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
 - w decyzjach środowiskowych dla budowy i przebudowy dróg:
 - wskazanie stosowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych pasów zieleni w pasach drogowych (z roślin o dużych zdolnościach fitoremediacyjnych) oraz późniejszego dbania o ich dobry stan jakościowy,
 - wskazanie stosowania ekranów akustycznych pochłaniających typu „zielona ściana” zamiast najczęściej stosowanych ekranów odbijających,
 - planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miast”.
6. Uwzględnianie przez podmioty podlegające ustawie o zamówieniach publicznych:
- kryteriów efektywności energetycznej w definiowaniu wymagań dotyczących zakupów produktów (np. klasa efektywności energetycznej, niskie zużycie paliwa, itp.),
 - kryteriów efektywności energetycznej w ramach zakupów usług (np. stosowania zabezpieczeń przed pyleniem w czasie robót budowlanych, segregacji odpadów itp.).
7. Działania kontrolne prowadzone przez uprawnione jednostki:
- wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów;
 - wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych; obiektów sektora handlu i usług oraz małych przedsiębiorstw w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów;
 - wzmocnienie kontroli zakładów przemysłowych na terenie miasta emitujących zanieczyszczenia do powietrza;
 - wzmocnienie kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów zielonych;
 - kontrole czystości kół w pojazdach wyjeżdżających z placów budów;
 - kontrole czystości ulic przy wyjazdach z placów budów;
 - kontrole zabezpieczeń przeciwko pyleniu i roznoszeniu odpadów (np. styropianu) z terenu inwestycji budowlanych oraz w trakcie przewożenia materiałów sypkich.

Odnosząc się do ww. działań naprawczych, w projekcie planu ustala się zaopatrzenie:

- *zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub z indywidualnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zapisów pkt 12,*

- w ciepło z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zapisów pkt 12,
(pkt. 12 - dopuszczenie wprowadzania odnawialnych źródeł energii, wytwarzających energię w celu jej zużycia na własne potrzeby, o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych).

Dokumentami obowiązującymi na szczeblu krajowym, których ustalenia zostały uwzględnione w opracowywanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego są również:

- I. Krajowy programem oczyszczania ścieków komunalnych, Warszawa, 16 grudnia 2003 r. wraz z aktualizacjami, w zakresie:
 - ograniczenia zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami,
 - identyfikacji aglomeracji, które powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia,
 - budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

W planie ustalono obowiązek odprowadzenia ścieków komunalnych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

- II. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028 przyjęty uchwałą Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. (M. P. z 2023 r. poz. 702), w zakresie:
 - zapobiegania powstawaniu odpadów oraz wykorzystanie odpadów jako surowca,
 - ochrony środowiska i zdrowia ludzi przez zapobieganie negatywnemu wpływowi wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, lub zmniejszanie go,
 - zmniejszenia ilości powstających odpadów,
 - zapewnienia odpowiedniej jakości odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie w gospodarstwach domowych.

W planie ustalono obowiązek postępowania z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

- III. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, w zakresie:
 - ograniczenia możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią, osuwaniem mas ziemnych,
 - zapewnienia właściwego odpływu wód deszczowych,
 - ograniczanie zanieczyszczania powietrza i wody,
 - wdrożenia stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii,
 - ochrony różnorodności biologicznej,
 - objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów.

W planie ustalono maksymalny procent powierzchni zabudowy. Jednocześnie plan określił minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynną. Obszar planu znajduje się poza terenami zagrożonych powodzią, osuwaniem mas ziemnych oraz obszarami odznaczającymi się dużą różnorodnością biologiczną. Ponadto w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustala się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenu RZM na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

Ponadto w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniono następujące dokumenty obowiązujące na szczeblu regionalnym takie jak:

- I. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, zatwierdzony Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r. Nr 73 poz. 4021) w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego

województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, w zakresie:

A. W zakresie ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

1) Ochrona najlepszych jakościowo gleb:

- zachowanie dużych zwartych obszarów najlepszych kompleksów glebowo-rolniczych dla celów produkcji rolnej,
- ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych o najwyższej przydatności dla celów produkcji rolnej na cele nierolnicze poza obszarami zwartej zabudowy,
- ochrona gleb przed erozją;

B. W zakresie poprawy jakości i zasobów wód:

1) Poprawa bilansu wodnego poprzez zwiększanie retencji i ochrona gleb przed erozją wodną, wietrzną, degradacją chemiczną, degradacją biologiczną i fizyczną,

2) Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zmianą stosunków wodnych - eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z produkcji rolniczej.

W zakresie odprowadzania ścieków komunalnych ustala się docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

II. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku przyjęta uchwałą nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”, w zakresie:

CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski

- zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości,
- poprawa jakości powietrza,
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami.

Plan wprowadził ustalenia w zakresie wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną (w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków i zagospodarowania wód opadowych) co ma wpłynąć na poprawę jakości środowiska naturalnego, szczególnie poprawę gospodarki wodno-ściekowej. W planie ustalono wskaźnik intensywności zabudowy, maksymalny procent powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Ustalono również obowiązek zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi. Wyżej wymienione działania wpłyną na ograniczanie emisji substancji do atmosfery, poprawę gospodarki wodno-ściekowej, uporządkowanie gospodarki odpadami oraz ochronę zasobów wodnych.

Opracowując projekt planu uwzględniono Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Trzemeszno (Uchwała Nr VI/44/2015 Rady Miejskiej Trzemeszno z dnia 25 lutego 2015 r. ze zmianami).

W obowiązującym dokumencie Studium, obszar objęty opracowaniem planu zlokalizowany jest w jednostce strukturalnej:

- **OBSZAR B** - obejmuje zachodnią część gminy, w skład której wchodzi sołectwa: Gołąbki, Ławki, Grabowo, Jastrzębowo, Kozłowo, Wymysłowo. W rejonie wsi Gołąbki i Smolary występują tereny leśne, w tym lasy o funkcji wodochronnej. Rejon ten, przy odpowiednim doinwestowaniu, może pełnić funkcję turystyczno - wypoczynkową (strefa T).

Kompleksy gleb w przeważającej części obszaru, to żytne słaby i bardzo słaby oraz żytne dobry, a więc rejon rolnictwa ekstensywnego. Jest to dawny rejon oddziaływania rolnictwa uspołecznionego (**R3**).

Najliczniejsze pod względem liczby mieszkańców jest sołectwo Kozłowo, w tym duża wieś Rudki, granicząca z Trzemesznem.

Wieś Gołąbki, po uzupełnieniu infrastruktury technicznej i społecznej, w oparciu o ośrodki wczasowy, ma szansę na rozwój funkcji turystyczno - wypoczynkowej, z możliwością wprowadzenia agroturystyki.

Funkcja lokalna - produkcja i obsługa rolnictwa na potrzeby wewnętrzne gminy. Możliwość rozwoju funkcji turystycznej. Wskazane jest tworzenie miejsc pracy poza sektorem rolnictwa - usługi, rzemiosło.

Gmina Trzemeszno jest typową gminą o dominującej funkcji rolniczej. Gleby, uwarunkowania przyrodniczo - hydrologiczne oraz stan zainwestowania, pozwoliły na wydzielenie stref rolniczych, oznaczonych na rysunku

studium R1 – R4. W strefach tych dopuszcza się lokalizację inwestycji, które nie są bezpośrednio związane z rolnictwem, z zachowaniem przepisów szczególnych, a także prowadzenie eksploatacji kopalin użytkowych, po uzyskaniu stosownych koncesji.

Obszar opracowania znajduje się w obszarze funkcjonalno-przestrzennym:

R3 - strefa rolnictwa ekstensywnego (zach. części gminy) związana z gruntami o niskiej bonitacji, lokalnie lepszych glebach. Strefa przemian restrukturyzacyjnych, mało rozwinięta sieć osadnicza. Dla tej strefy przyjmuje się ustalenia:

- zachowanie dotychczasowych form użytkowania rolniczego, z możliwością poszerzenia rynku pracy o usługi i rzemiosło,
- wprowadzenie zalesień na terenach nieprzydatnych rolniczo, a tym samym podnoszenie walorów krajobrazowych,
- wprowadzenie dodatkowej funkcji turystycznej, szczególnie agroturystyki, jako uzupełnienie budżetów rolniczych

W projekcie planu wyznacza się teren zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem lokalizacji m.in. usług agroturystycznych. Ponadto w projekcie planu wyznacza się teren lasu gdzie dopuszczono zalesienie, przy czym zalesienie winno odbywać się zgodnie z projektem urządzenia lasu i zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. Tym samym, zapisy miejscowego planu w kontekście ustaleń Studium wykazują zgodność i wzajemne powiązanie.

Wspomniane powyżej cele będą realizowane poprzez następujące działania określone w projekcie planu:

- zapewnienie rozwoju zabudowy zagrodowej z zachowaniem zasad ładu przestrzennego – w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania krajobrazu oraz ładu przestrzennego,
- dążenie do zapewnienia prawidłowej gospodarki wodnej - ściekowej poprzez: ustalenie zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej z uwzględnieniem przepisów odrębnych oraz ustalenie odprowadzenia ścieków komunalnych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych jak również ustalenie zagospodarowanie wód opadowych lub roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ograniczanie powierzchni gruntów zabudowanych – ustalenie maksymalnej powierzchni zabudowy,
- ograniczenie wpływu na środowisko odpadów poprzez ich właściwe zagospodarowanie - zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- objęcie całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów poprzez opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gwarantującego zrównoważony rozwój na terenie gminy Trzemeszno,
- wyznaczenie linii zabudowy dotyczących kształtowania zabudowy,
- określenie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie objętym projektem planu
- na terenie lasu – poprzez dopuszczenie zalesienia zgodnie z projektem urządzenia lasu i zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi na terenach przeznaczonych pod zabudowę będzie miało charakter stały, długoterminowy i związane będzie z posadowieniem budynków. W przedmiotowym planie dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy o parametrach określonych przez wskaźniki urbanistyczne, co prowadzić będzie do zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go w miejscu lokalizacji budynków. Co więcej istnieje możliwość wystąpienia zmian w ukształtowaniu terenu, obejmujących między innymi wykonanie wykopów, nasypów i wyrównania powierzchni terenów.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią również w przypadku budowy, przebudowy, rozbudowy i remontu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej. Na skutek prowadzenia prac budowlanych mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.

Z punktu widzenia konieczności minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym istotne są ustalenia planu ograniczające maksymalne powierzchnie zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy) oraz nakazujące zachowanie odpowiednich wielkości powierzchni biologicznie czynnej.

W granicach obszaru objętego projektem planu występują grunty orne klasy V, łąki trwałe oraz grunty pod rowami.

Potencjalnym zagrożeniem dla gleb jest ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działki, do czasu ich odbioru i wywieżenia na składowisko. W zapisach planu ustalono nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi. Na etapie funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym, zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Trzemeszno, zatwierdzonym Uchwałą nr IX/80/2024 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIII/307/2016 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Trzemeszno.

Podsumowując, zakłada się, że na skutek realizacji ustaleń projektu planu, w obrębie terenów lokalizacji nowej zabudowy, wystąpią niekorzystne oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe. Jednakże z uwagi na wprowadzone do projektu planu zapisy, określające parametry i wskaźniki kształtowania przyszłych inwestycji oraz zasady ochrony środowiska, wpływ ten zostanie zminimalizowany.

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi,
- ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem,
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Respektując zapisy Konwencji w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu. Projekt określa maksymalne wartości poszczególnych parametrów zabudowy oraz obiektów i urządzeń towarzyszących. Przyjęte regulacje są wynikiem przyjętego założenia projektowego, mającego na celu rozwój zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami przestrzennymi, architektonicznymi, społecznymi i przyrodniczymi.

Z uwagi na określoną w Studium politykę przestrzenną gminy oraz potrzebę rozwoju terenów inwestycyjnych, obszar opracowania przeznaczono pod teren zabudowy zagrodowej oraz pod teren lasu. Prognozuje się, że na terenie, nastąpi trwałe przekształcenie krajobrazu związanego z nową zabudową oraz związane z dopuszczeniem zalesienia części terenu opracowania planu. Wprowadzenie zabudowy kubaturowej oraz ewentualna niwelacja powierzchni terenu, a także zalesienie części terenu opracowania planu wpłyną na zmiany wizualne części przedmiotowego terenu. Należy jednak zaznaczyć, że odbiór wizualny przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i będzie zależny od zastosowanych form architektonicznych.

Projekt planu formułując parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu zapewnia ochronę i właściwe kształtowanie krajobrazu, tym samym przyczynia się do realizacji zapisów wspomnianej wyżej Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym zakaz lokalizacji blaszanych budynków garażowo-gospodarczych, określenie maksymalnych wysokości budynków, a także zachowanie minimalnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku w sprawie: uchwalenia Audytu krajobrazowego

województwa wielkopolskiego teren opracowania zlokalizowany jest w krajobrazie leśnym z przewagą siedlisk borowych. Omawiany obszar nie został uznany za priorytetowy.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Na etapie realizacji dopuszczonych w projekcie planu inwestycji wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, o charakterze nieorganizowanym, związana z robotami budowlanymi. Zagrożeniem jakości powietrza będą prace przy użyciu specjalistycznego sprzętu budowlanego, transport i przeładunek materiałów budowlanych. Wpływ na skalę emisji będą miały warunki atmosferyczne, takie jak: wilgotność powietrza, częstość, wielkość i rodzaj opadów, temperatura powietrza, siła i częstość występowania wiatrów. Wyżej wymienione oddziaływania będą miały charakter krótkoterminowy i wystąpią jedynie w fazie realizacji inwestycji.

Lokalizacja nowej zabudowy wiązać się będzie z powstaniem źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących instalacje grzewcze, z których emitowane są zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw (SO₂, NO₂, CO, CO₂, pyły). W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć, w projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi, z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zapisów pkt 12 (dopuszczenie wprowadzania odnawialnych źródeł energii, wytwarzających energię w celu jej zużycia na własne potrzeby, o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych). Ponadto w planie ustala się uwzględnienie zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z UCHWAŁĄ NR XXXIX/941/17 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zmienioną UCHWAŁĄ NR XXXVI/700/21 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniającą uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora będzie należało zastosowanie na terenie przedsięwzięcia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza na tereny sąsiednie. Ponadto na etapie planowania inwestycji zaleca się projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem głównych kierunków panujących wiatrów, w taki sposób, aby zapewnić „przewietrzanie” terenów, jak również projektowanie możliwie największych powierzchni terenów zieleni - nasadzenia drzew i krzewów.

W projekcie planu ustala się dopuszczenie lokalizacji budynków inwentarskich związanych z produkcją rolną oraz budowli rolniczych. Produkcja rolna wywiera duży wpływ na stan środowiska przyrodniczego emitując substancje złownonne, takie jak: amoniak, merkaptany, siarkowodór. Źródłem powstawania odorantów w budynkach inwentarskich są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne. Nasilenie oddziaływania substancji odorogennych zależy od wielkości, rodzaju zwierząt, ich pożywienia, systemu utrzymania (ściółkowy, bezściółkowy), częstotliwość wentylacji budynków, miejsca składowania odchodów, czyszczenia stanowisk, parametrów meteorologicznych (temperatura, prędkość i kierunek wiatru, wilgotność), właściwości odchodów (temperatura, pH, uwodnienie oraz stosunek węgla do azotu). „Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej” określa metody ograniczania emisji ww. substancji:

- 1) żywienie zwierząt – optymalizacja składu pasz:
 - obniżenie poziomu białka ogólnego w mieszankach;
 - stosowanie żywienia fazowego;
 - optymalizacja stosunku białka i aminokwasów do energii;
 - poprawa jakości białka (dobór komponentów mieszanek, białko idealne);
 - stosowanie dodatków czystych aminokwasów (uzupełnienie niedoborów);
 - preparowanie pasz (poprawa strawności i higieny pasz);
 - stosowanie dodatków paszowych (substancje antybakteryjne, enzymy paszowe saponiny, probiotyki, kwasy organiczne – kwas benzoowy (C₇H₆O₂), wyciągi z roślin, włókna rozpuszczalne – wysłodki buraczane, otręby sojowe, preparaty huminowe).

- 2) techniczne
- optymalizacja mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich;
 - poprawa jakości ściółki zastosowanej w budynku;
 - promieniowanie ultrafioletowe;
 - ozonowanie powietrza;
 - zastosowanie lamp kwarcowo-rtęciowych;
 - jonizacja powietrza;
 - stosowanie wentylacji mechanicznej z recyrkulacją, która umożliwia wewnętrzny (zamknięty) obieg powietrza i zmniejsza wyrzut zanieczyszczeń powietrza do środowiska zewnętrznego;
 - stosowanie biofiltrów (wypełnienie: gleba, torf, kompost, kora, trociny – mieszanka: torf, kompost i dodatek haloizytu);
 - zakładanie w rowach kanalizacyjnych systemu natryskowego i spryskiwanie ich kwasami;
 - stosowanie ogrzewania podłogowego;
 - stosowanie kurtyn wodnych przy wentylacji budynków inwentarskich;
 - poduszanie pomiotu na taśmociągach nawozowych przy pomocy wentylacji;
 - metody zoohigieniczne – zabiegi mające utrzymać ściółkę w stanie względnie suchym;
 - dodawanie do ściółki preparatów chemicznych, mineralnych lub mikrobiologicznych, które wiążą amoniak w trwałe połączenia chemiczne, osuszają oraz zmniejszają pH ściółki – do neutralizacji amoniaku używane są: formaldehyd, wapno palone, superfosfat, kwasy organiczne (octowy, propionowy), różnorodne preparaty fungistyczne, glinokrzemiany – kaolin, zeolit, bentonit, dolomit, pewne odmiany węgla brunatnego, preparaty torfowe, saponiny oraz preparaty zawierające liofilizowane niepatogenne mikroorganizmy, a także torf;
 - organizowanie stref izolacyjnych i ochronnych, z uwzględnieniem zasady stosowania gatunków rodzimych w krajobrazie otwartym, zasad ich doboru zgodnie z charakterystyką gatunku (szybki wzrost, gęstość korony) oraz ze wskazaniem dostosowywania nasadzeń do potrzeb bytowych ptaków, z udziałem drzew:
 - wysokich: buk zwyczajny, grab zwyczajny, klon (zwyczajny), jesion wyniosły, wiąz (polny lub szypułkowy), lipa drobnolistna, dąb (szypułkowy, bezzypułkowy), sosna czarna, modrzew europejski;
 - średniowysokich: olsza czarna, grab zwyczajny, wierzba iwa, jarząb pospolity;
 - oraz krzewów: głóg, śnieguliczka biała, liguster pospolity, suchodrzew tatarski, dereń biały lub lilak.

Równie istotnym źródłem uciążliwości zapachowej jest magazynowanie i zagospodarowanie nawozów naturalnych pod uprawy roślin. Kodeks dobrej praktyki rolniczej wskazuje aby nie stosować nawozów:

- 1) na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamrożonych;
- 2) w okresie od 1 grudnia do ostatniego dnia lutego;
- 3) naturalnych w postaci płynnej i mineralnych azotanowych na gleby bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10°;
- 4) naturalnych w formie płynnej (gnojowica, gnojówka), w całym okresie wegetacji roślin, przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi;
- 5) naturalnych w odległości od 20 m od wód powierzchniowych, stref ochrony wód i obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

Ponadto, kodeks wskazuje aby:

- 6) nawozy organiczne zostały wymieszane z glebą (przyorane) najlepiej w ciągu kilku godzin i nie później niż w okresie 1 doby od wywiezienia na pole;
- 7) stosować nawozy na nieobsianą glebę, najlepiej w okresie wczesnej wiosny;
- 8) nawozy były równomiernie rozmieszczone na całej powierzchni pola lub użytku zielonego;
- 9) przechowywać płynne i stałe odchody zwierząt i odpady w specjalnych, szczelnych zbiornikach lub na płytach usytuowanych w odpowiedniej odległości od zabudowań i granic zagrody wiejskiej, zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego, a przede wszystkim od studni, stanowiącej źródło zaopatrzenia w wodę dla ludzi i zwierząt;

- 10) stosować zbiorniki na płynne odchody zwierzęce oraz bezodpływowe zbiorniki do gromadzenia nieczystości ciekłych, posiadających nieprzepuszczalne dno i ściany oraz szczelną pokrywę z otworem wejściowym i otworem wentylacyjnym.

Powyższe ustalenia określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2019 r. poz. 1826).

Wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie również wywierać emisja spalin z pojazdów poruszających się na trasie komunikacyjnej – drodze powiatowej. Podstawowymi zanieczyszczeniami charakterystycznymi dla komunikacji samochodowej są: tlenki azotu (NO_x), powstające podczas spalania paliw w silnikach, związki ołowiu powstające podczas spalania benzyn etylizowanych, tlenki siarki (SO_x), z przewagą dwutlenku siarki (SO_2), powstające podczas spalania oleju napędowego oraz węglowodory związane z pracą silników wykorzystujących jako paliwo gaz LPG. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak: rodzaj spalanego paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy. Wpływ na skalę emisji będą miały również aktualne warunki atmosferyczne. W związku z tak dużą ilością zmiennych dokładne oszacowanie ilości wprowadzanych do powietrza substancji nie jest możliwe.

Oddziaływanie na powietrze będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy i zmienny w ciągu doby w przypadku ruchu komunikacyjnego, natomiast w odniesieniu do emisji z urządzeń grzewczych – charakter sezonowy.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Inwestycje dopuszczone do realizacji na obszarze opracowania planu spowodują nieznaczny modyfikację warunków klimatu lokalnego w zakresie zmiany temperatury oraz wilgotności powietrza, której przyczyną będzie częściowa likwidacja powierzchni biologicznie czynnej, a także wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również zwiększenie powierzchni utwardzonych. Należy spodziewać się, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanych inwestycji ograniczy się do obszarów podlegających przekształceniu, a zatem nie spowoduje zmian klimatu na większą skalę.

W projekcie planu wprowadzono zapisy określające minimalny procentowy udział powierzchni terenu biologicznie czynnego, w celu zapewnienia równowagi dla lokalnego mikroklimatu.

Zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, wykonanym przez Ministerstwo Środowiska sektor budownictwa jest szczególnie wrażliwy na kilka elementów klimatu, zwłaszcza na wiatry i opady. Oddziaływanie tych czynników klimatycznych powinna znaleźć swoje odbicie w zakresie projektowania zarówno posadowienia, jak i konstrukcji niosącej budowli. Oddziaływanie deszczy jest szczególnie ważne w odniesieniu do problemu sprawności sieci kanalizacyjnych oraz występowania osuwisk skarp. Prognozy odnośnie wiatrów wskazują na nasilenie się zjawisk takich jak trąby powietrzne lub huragany, aczkolwiek trudno jest określić strefy szczególnie zagrożone tym zjawiskiem. Zwrócić należy uwagę na dużą dynamikę zmian warunków klimatycznych, które mogą negatywnie wpływać zarówno na wykonawstwo robót, jak i na właściwości wyrobów budowlanych w tym ich trwałość.

Oddziaływanie ustaleń planu na klimat należy uznać za pośrednie, długotrwałe i pozytywne. Krótkoterminowe negatywne oddziaływanie bezpośrednie będzie występowało na etapie budowy i związane będzie z pracą maszyn budowlanych.

6.5. Oddziaływanie na wody

Zgodnie z §26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225), działka budowlana przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej oraz z ust. 3 rozporządzenia, w razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni

ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska. W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. Zgodnie z art. 33 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087 ze zm.) właścicielowi gruntu przysługuje prawo do zwykłego korzystania z wód stanowiących jego własność oraz z wód podziemnych znajdujących się w jego gruncie, przy czym zwykłe korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego lub własnego gospodarstwa rolnego. Należy mieć na uwadze, iż zgodnie z ww. ustawą prawo do zwykłego korzystania z wód nie uprawnia do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganej zgody wodnoprawnej. Zwykłe korzystanie z wód obejmuje pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę. W przypadku przekroczenia podanych objętości wymagane będzie uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego. Obecnie przedmiotowy teren nie posiada dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm.) przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy na nieczystości ciekłe spełniający wymagania określone w przepisach odrębnych. W zakresie odprowadzania ścieków odwierających: do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, z dopuszczeniem ich odprowadzania do kanalizacji sanitarnej po ich uprzednim podczyszczeniu, zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych: na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

W przypadku terenów z budynkami niskimi podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych winno być ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Natomiast dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne itd.).

Zgodnie z § 28 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Zgodnie z § 17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej: terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, bez oczyszczania.

W planie ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenu RZM na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

Mając na uwadze powyższe ustalenie, na przedmiotowym terenie nie będzie możliwości prowadzenia nieodpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej.

Czynnikiem wpływającym negatywnie na stan ilościowy wód podziemnych będzie uszczelnienie gruntu poprzez zabudowę oraz towarzyszące jej powierzchnie utwardzone, co spowoduje pozbawienie go naturalnych zdolności filtracyjnych i ograniczenie spływu wód opadowych i roztopowych. Stabilizującą na poziom wód gruntowych wpłynie określenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.

W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w fazie realizacji inwestycji wykonawca powinien odizolować zaplecze budowlane od gruntu i wód gruntowych. Miejsce składowania materiałów budowlanych należy odpowiednio uszczelnić i zabezpieczyć za pomocą geosyntetyków, natomiast materiały wykorzystywane w trakcie budowy należy przechowywać w szczelnych kontenerach spełniających wymagania przeciwpożarowe i ochrony środowiska.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP Wełna do Lutomni” RW600018186339 w granicach GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz w obrębie JCWPd nr 42 o kodzie GW600042, w związku z czym wszelkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, tak aby planowany sposób zagospodarowania przestrzennego nie stanowił dla nich zagrożenia, wszelkie działania związane z realizacją i funkcjonowaniem wszelkich inwestycji powinny zapewniać eliminację potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, celem zachowania właściwych parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych. Plan ustala nakaz ochrony wód podziemnych poprzez zagospodarowanie ścieków komunalnych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych oraz z uwzględnieniem przepisów odrębnych. Realizacja ustaleń planu w zakresie zaopatrzenia w wodę jak i zagospodarowania ścieków oraz zagospodarowanie terenów zgodnie z określonymi parametrami (określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalnego procentu powierzchni zabudowy) ogranicza wpływ na wody Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

Ponadto realizacja ustaleń projektu planu (zaopatrzenia w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. W zakresie gospodarki ściekowej odprowadzenie ścieków komunalnych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, tymczasowo do szczelnych zbiorników bezodpływowych, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych) nie wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCWP, na terenie której znajdują się obszary opracowania planu).

Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej określonej w projekcie planu nie spowoduje wystąpienia znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na jednolite części wód - jednolitą część wód podziemnych, na terenie której znajdują się obszary opracowania planu. Realizacja zapisów planu pozwoli osiągnąć cele środowiskowe określone dla tej jednostki tj.: osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

W związku z powyższym zakłada się, że realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCW, w obrębie której zlokalizowany jest przedmiotowy obszar, a także nie przyczyni się do uszczuplenia zasobów ani do obniżenia jakości ww. GZWP. Ustalenia planu poprzez odpowiednie zapisy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony powierzchni ziemi skutecznie minimalizują ryzyko pogorszenia stanu jakości wód.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze objętym projektem planu nie występują złoża kopalin oraz obszary mające status obszarów górniczych, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te zasoby naturalne. W zakresie opracowania planu nie występują również grunty leśne i tym samym ustalenia planu nie będą wpływać na ich zasoby.

Zapisy dotyczących ochrony zasobów wodnych oraz zagospodarowania ścieków (tj. zapobieganie dostawianiu się ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych oraz do gruntu) wpłyną pozytywnie na zasoby wodne w gminie co będzie miało charakter pośredni, długoterminowy i pozytywny.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu dojdzie do przekształcenia części powierzchni gruntów rolnych. Przekształcenie części gruntów rolnych w tereny inwestycyjne spowoduje zubożenia zasobów naturalnych (poprzez przekształcenie gruntów rolnych w tereny zabudowane) i tym samym zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych. Ww. oddziaływania należy określić jako negatywne, stałe i długotrwałe. W celu ograniczenia wielkości przekształcanej powierzchni gruntów określono w projekcie planu maksymalny procent powierzchni zabudowy. Jednocześnie plan określił minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynną.

Takie ustalenia planu minimalizują wielkość przekształcanej powierzchni gruntów. Realizacja nowych budynków i sieci infrastruktury technicznej spowoduje usunięcie roślinności, wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie fragmentów powierzchni biologicznie czynnych.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Szata roślinna omawianego obszaru jest przeciętna, a jej zróżnicowanie związane głównie z naturalnymi warunkami siedliskowymi i sposobem gospodarowania. Głównie występują zadrzewienia, zakrzewienia oraz roślinność trawiasta. W obszarze opracowania planu nie występują grunty leśne.

Wnikanie gatunków obcych może mieć miejsce na etapie budowy budynków, w związku z zawleczeniem gatunków antropofitów podczas nawożenia ziemi, przenoszeniem diaspor na kołach sprzętu i odzieży ludzi itp., a także na etapie eksploatacji inwestycji.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko w projekcie planu ustalono minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej.

Z uwagi na lokalizację omawianego terenu na obszarze korytarza ekologicznego, istnieje prawdopodobieństwo czasowego występowania na analizowanym terenie gatunków zwierząt objętych ochroną prawną. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska, a więc również gatunków i siedlisk roślin, grzybów i zwierząt na obszarze prowadzonych prac.

Lokalizacja nowej zabudowy spowoduje likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt związanych z siedliskiem polnym. Na etapie realizacji ustaleń projektu planu należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze: zakazów niszczenia gniazd i siedlisk gatunków chronionych oraz przypadkowego płoszenia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), a także w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1409), zakazów określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych.

Zmniejszenie powierzchni życiowej oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej (szczególnie w przypadku małych zwierząt, których zdolności migracyjne są niewielkie), spowodować może wypieranie gatunków związanych z terenami rolniczymi i niezagospodarowanymi oraz stopniowe zastępowanie ich gatunkami przystosowanymi do życia w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy. Usunięcie w przyszłości istniejących zadrzewień i zakrzewień, może doprowadzić do zmniejszenia powierzchni życiowej zwierząt oraz likwidacji ich miejsc rozrodu i bytowania. Ograniczenie wpływu na świat zwierzęcy może nastąpić poprzez usuwanie drzew lub krzewów w okresie poza lęgowym ptaków – ustawowo od 15 października do 1 marca, względnie – po upewnieniu się, że usuwane drzewa lub krzewy nie zawierają zasiedlonych stanowisk lęgowych ptaków lub – w przypadku stwierdzenia stanowisk lęgowych – po zakończeniu lęgów.

Wzmożona emisja hałasu również na etapie budowy budynków może potencjalnie przyczynić się do migracji, bytujących na przedmiotowym obszarze, gatunków zwierząt. Zaleca się prowadzenie prac budowlanych w terminach dostosowanych do uwarunkowań przyrodniczych - poza okresami lęgowymi ptaków oraz wzmożonych wędrówek zwierząt.

Na obszarze opracowania planu dopuszcza się rozmieszczenia i wykorzystania wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. Przykładem tego typu urządzeń są panele fotowoltaiczne wykorzystujące energię słoneczną. Rozwiązanie to może wpłynąć negatywnie na zwierzęta ze względu na efekt oślnienia. Można to zniwelować stosując panele z powłoką antyrefleksyjną pokrywającą panele fotowoltaiczne, która zwiększy absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli – tym samym panele fotowoltaiczne nie będą oślepiać zwierząt naziemnych w otoczeniu i ptaków mogących przelatywać nad instalacją. Ponadto, w przypadku realizacji inwestycji związanych z budową elektrowni słonecznych należy zastosować odpowiednie działania minimalizujące negatywny wpływ ww. inwestycji na środowisko m. in. w przypadku obsiewu powierzchni

biologicznie czynnej zespołu elektrowni słonecznych nie używać gatunków roślin obcego pochodzenia; w przypadku gdy na etapie funkcjonowania elektrowni słonecznych planuje się koszenie terenów, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenie poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 lipca; w przypadku sąsiedztwa cieków lub zbiorników wodnych terminy planowanego koszenia należy dostawać także do okresów migracji płazów, który dla większości gatunków płazów w Polsce przypada przeciętnie od 15 lutego do końca maja (migracja wiosenna) oraz od 15 sierpnia do końca października (migracja jesienna).

Plan zakazuje również lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz wszelkich inwestycji dotyczących recyklingu, składowania lub przetwarzania odpadów z wyjątkiem:

- a) inwestycji celu publicznego,
 - b) melioracji wodnych,
 - c) budowy i remontów: dróg, parkingów, sieci uzbrojenia technicznego,
 - d) działań związanych z zabezpieczeniem przed ryzykiem wystąpienia powodzi oraz osuwania się mas ziemnych;
- oraz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Takie działania nie będą skutkować negatywnym wpływem na świat zwierzęcy.

Stwierdzić, zatem należy, że ustalenia miejscowego planu nie będą długotrwale negatywnie oddziaływać na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną. Negatywne oddziaływanie na zwierzęta może mieć charakter krótkoterminowy bezpośredni i wystąpić może na etapie realizacyjnym.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie objętym projektem planu nie występują zewidencjonowane obiekty zabytkowe. Mając na uwadze powyższe nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na dobra materialne i zabytki.

Oddziaływanie zapisów planu na dobra materialne występujące na analizowanych obszarach, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością budowy, przebudowy, rozbudowy i remontu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych, co pozytywnie wpłynie na rozwój obrębu Jastrzębowo.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu planu w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, jak również zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Ustalenia projektu planu w sposób istotny nie będą wpływać na ludzi. Oddziaływanie negatywne na ludzi wystąpi na etapie realizacji nowych inwestycji polegających na budowie nowych budynków. Na tym etapie nieuniknione jest okresowe wzmoczenie hałasu oraz zanieczyszczenie powietrza, w tym przede wszystkim zwiększone pylenie. Będzie to oddziaływanie szczególnie dokuczliwe dla mieszkańców terenów położonych w bliskim sąsiedztwie omawianego obszaru. Oddziaływanie to będzie jednak miało charakter okresowy i ustanie wraz z zakończeniem wspomnianych prac. Oddziaływanie na ludzi (pośrednie, krótkoterminowe, chwilowe) związane będzie z hałasem, wibracją, drganiami oraz spalinami powstałymi na etapie transportu i budowy.

Projekt planu określił też pewne standardy funkcjonowania terenu m. in. poprzez określenie wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną. Tego rodzaju zapisy skutkować będą długotrwałym pozytywnym oddziaływaniem na ludzi. Wprowadzono również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz wszelkich inwestycji dotyczących recyklingu, składowania lub przetwarzania odpadów z wyjątkiem:

- a) inwestycji celu publicznego,
 - b) melioracji wodnych,
 - c) budowy i remontów: dróg, parkingów, sieci uzbrojenia technicznego,
 - d) działań związanych z zabezpieczeniem przed ryzykiem wystąpienia powodzi oraz osuwania się mas ziemnych;
- oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. W celu ochrony klimatu akustycznego, w projekcie planu ustalono minimalny udział terenu biologicznie czynnego.

Realizacja precyzyjnych ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na zdrowie ludzi, gdyż na obszarze opracowania nie powinny wystąpić zjawiska stanowiące dla nich zagrożenie, w tym poważne awarie.

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany jest poprzez maszyny rolnicze, szczególnie podczas prac polowych na otwartych przestrzeniach. Hałas generowany przez rolnictwo charakteryzuje się okresowym oddziaływaniem determinowanym przez sezonowość prac polowych. Biorąc pod uwagę funkcje terenów jak i ich sąsiedztwo oraz wskaźniki zagospodarowania i parametry zabudowy, nie przewiduje się możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów na obszarze opracowania planu jak i na terenach sąsiednich.

Oddziaływanie o charakterze negatywnym, krótkoterminowym i chwilowym wystąpi na etapie budowy i związane będzie z prowadzonymi robotami budowlanymi, pracą maszyn budowlanych i transportem materiałów budowlanych.

6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru

W granicach opracowania planu nie występują obszary Natura 2000, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Najbliżej położonym Obszarem Natura 2000 jest Pojezierze Gnieźnieńskie i oddalony jest ok. 6km od terenu opracowania planu.

6.11. Pola elektromagnetyczne

Na terenie opracowania planu nie ma obecnie obiektów które byłyby źródłem pól elektromagnetycznych powodujących przekroczenie dopuszczalnych wartości w środowisku.

Energia oddziaływań naturalnych, statycznych pól: elektrycznego i magnetycznego na cząsteczki żywej materii jest bardzo mała i wszelkie uporządkowania wywołane tymi zewnętrznymi, naturalnymi polami są niszczone przez ruch cieplny cząstek żywego organizmu⁸. Dlatego nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z linii elektromagnetycznych na omawianym obszarze.

6.12. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.12. oraz w poniższej tabeli (Tabela 3.)

⁸ Koreleski Krzysztof. 2005. Oddziaływanie napowietrznych linii energetycznych na środowisko człowieka. Nr 2/2005, PAN, Oddział w Krakowie, s. 47–59 Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi.

Tabela 3. Przewidywane oddziaływanie skutków realizacji miejscowego planu na elementy środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											Brak oddziaływania
	Bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna		•	•				•			•		
ludzie												•
zwierzęta		•		•			•				•	
rośliny	•			•			•			•		
woda		•	•				•			•		
powietrze	•			•			•		•		•	
powierzchnia ziemi	•			•			•	•			•	
krajobraz	•			•			•	•			•	
klimat		•	•				•				•	
zasoby naturalne												•
zabytki												•
dobro materialne		•					•			•		

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń miejscowego planu wpłyną pozytywnie na różnorodność biologiczną, roślinność i wody, z uwagi na uporządkowanie gospodarki ściekowej, zakaz realizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie będzie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na zwierzęta, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz klimat, z powodu przekształcenia gruntu w miejscach realizacji inwestycji, generowanie zanieczyszczeń do powietrza przez źródła grzewcze budynków oraz pojazdy samochodowe, likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt, wzrost emisji ciepła spowodowany zwiększeniem powierzchni utwardzonych, jak również z powodu przekształcenia otwartego krajobrazu pól uprawnych, przy czym należy zaznaczyć, że odbiór wizualny przestrzeni będzie miał charakter subiektywny.

Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000, a także na inne formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, rozumiane jako zasoby naturalne, ludzi oraz zabytki.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowego obszaru w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń planu na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ustalenia przedmiotowego planu przewidują działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań zamierzeń inwestycyjnych na środowisko – przedstawione w rozdziale 6. niniejszej prognozy.

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego doboru rozwiązań technicznych i technologicznych.

Ponadto należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,
- zdjęcie próchniczej warstwy gleby (humusu) w miejscach posadowienia nowych budynków i wtórne jej wykorzystanie,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- właściwe rozmieszczenie obiektów budowlanych, umożliwiające przewietrzanie zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów,
- prowadzenie prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej, w tym przeznaczanie powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleń.

Ponadto, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcia jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (w tym także ochronę gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac. Jest to niezwykle istotne i musi być respektowane.

Powyższe zapisy powinny skutecznie chronić środowisko przyrodnicze przed potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz wszelkich inwestycji dotyczących recyklingu, składowania lub przetwarzania odpadów z wyjątkiem:

- a) inwestycji celu publicznego,
 - b) melioracji wodnych,
 - c) budowy i remontów: dróg, parkingów, sieci uzbrojenia technicznego,
 - d) działań związanych z zabezpieczeniem przed ryzykiem wystąpienia powodzi oraz osuwania się mas ziemnych;
- oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii jest korzystny, gdyż pozwoli to ograniczyć wzrost znaczącej presji na środowisko przyrodnicze. Ponadto w decyzji środowiskowej dla poszczególnych inwestycji można zawrzeć dodatkowe, szczegółowe zapisy chroniące, minimalizujące, łagodzące bądź kompensujące ewentualne negatywne oddziaływania realizacji konkretnych projektów na środowisko przyrodnicze. Do podstawowych ogólnych działań ograniczających zaliczyć można: (1) ograniczenie zajęcia terenu; (2) stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych (np. nasadzeń roślinności chroniących przed zanieczyszczeniami atmosferycznymi itp.); (3) prawidłowe zabezpieczenie sprzętu i placu budowy; (4) dostosowanie terminu prac do cyklu wegetacyjnego roślin i terminów rozrodu zwierząt.

Ponadto w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na komfort życia i zdrowie ludzi zaleca się szczególne zwrócenie uwagi na:

- dostosowanie lokalizacji inwestycji do powierzchni terenu; postulowanie tam, gdzie to możliwe by potencjalne źródła emisji hałasu w sposób optymalny wykorzystywały naturalną rzeźbę i pokrycie terenu celem obniżenia rozchodzenia się fal dźwiękowych i drgań;

- szerokie stosowanie zieleni nasadzeniowej wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione. Tereny zieleni są stosunkowo tanim sposobem na obniżenie poziomu zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zieleń stanowi rodzaj filtra, który przy każdym opadzie atmosferycznym ulega samooczyszczeniu. Hamując prędkość wiatru, zieleń powoduje opadanie cięższych od powietrza cząstek pyłu na liście i ziemię, zmniejszając ich wchłanianie przez układ oddechowy. Zawartość szkodliwych gazów w powietrzu nad dużymi parkami jest 2–3 razy mniejsza niż nad terenami ściśle zabudowanymi. Dlatego powinny być szeroko propagowane, również ze względów ekonomicznych. Ponadto poprawia ona estetykę krajobrazu, przez co podnosi się komfort życia mieszkańców;
- dobór gatunków roślin powinien uwzględniać, poza techniczno-ekonomicznymi aspektami, ich szczególne właściwości biologiczne. Preferowane powinny być gatunki wytwarzające znaczne ilości substancji antybiotycznych, tzw. fitoncydów. Można zaliczyć do nich m.in. berbery, bez czarny, brzoza, cis, czeremcha, głóg, jałowiec, sosna, świerk i inne. Ponadto skupiny zieleni powodują jonizację powietrza. Powinno się stosować te gatunki, które wpływają korzystnie na zdrowie człowieka. Są to m.in.: brzoza, lipa, sosna, świerk. Unikać należy gatunków jonizujących dodatnio powietrze, co niekorzystnie wpływa na ogólny stan psychiczny ludzi (dęby, klony, robinie, topole);
- zaleca się szerokie stosowanie żywopłotów wzdłuż tras komunikacyjnych. Żywopłoty charakteryzują się wysokim pochłanianiem substancji szkodliwych z powietrza. Oprócz tego skutecznie osłabiają siłę wiatru powodującego erozję gleby. Ponadto zajmują stosunkowo małe powierzchnie;
- przestrzeganie zasad BHP podczas etapu budowy poszczególnych nowych obiektów.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,
- jakości gleb,
- jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- gospodarowania odpadami

W zakresie monitoringu gospodarki odpadami proponuje się, przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiornika bezodpływowego, w tym częstotliwości jego opróżniania oraz sposobu zagospodarowania i częstotliwość usuwania osadów ściekowych z indywidualnych oczyszczalni ścieków.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich oraz przeznaczenie tego obszaru w Studium determinują proponowane w projekcie planu rozwiązania, co pozwoli na realizację planowanego sposobu zainwestowania.

Przygotowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został opracowany z poszanowaniem zasad urbanistyki ze wskazaniem co do architektury budynków, które zostały dopuszczone zapisami projektu planu. Ustalenia planu umożliwiają realizację budynków, które nie będą dominować nad pozostałymi. Ustalenia przedmiotowego dokumentu umożliwią rozwój zabudowy zagrodowej wraz dopuszczeniem usług agroturystycznych. Rozwiązanie to będzie odpowiadało wskazanym w studium kierunkom rozwoju, w ramach których wskazuje się rozwój funkcji turystycznej a także konieczność tworzenia miejsc pracy poza sektorem rolnictwa – usługi i rzemiosło.

Wyznaczone w planie przeznaczenie terenów będzie odpowiadało oczekiwaniom mieszkańców i właścicielowi nieruchomości. Ponadto rozwiązania przyjęte w projekcie zapewniają ukształtowanie zabudowy w sposób harmonijny i funkcjonalny, z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego, przy uwzględnieniu wszystkich wymagań dotyczących walorów architektonicznych i krajobrazowych terenu objętego opracowaniem. Plan miejscowy uwzględnia interesy ochrony środowiska w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowanego w gminie Trzemeszno. Plan sporządzany jest na podstawie Uchwały nr XI/113/2024 Rady Miejskiej Trzemeszno z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno.

Prognoza składa się z 11 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje o zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Rozdział drugi stanowi charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska. Obszar opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w północno-zachodniej części gminy, bezpośrednio przy granicy z gminą Gniezno, pomiędzy terenami gruntów ornych a terenami leśnymi. Teren wskazany do opracowania planu obejmuje działkę o nr ewid. 134/1 obręb Jastrzębowo.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP Wełna do Lutomni” RW600018186339 w granicach GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz w obrębie JCWPd nr 42 o kodzie GW600042. Na terenie opracowania nie występują zewidencjonowane obiekty zabytkowe. W granicach obszaru objętego projektem planu występują grunty orne klasy V, łąki trwałe oraz grunty pod rowami. Teren, na którym planowane jest przedsięwzięcie, położony jest w obszarze korytarza ekologicznego - Pojezierze Żnińskie, kod - KPnC-15C.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu planu. Przedmiotowy projekt planu sporządzany jest w związku z podjętą przez Radę Miejską Trzemeszno Uchwałą nr XI/113/2024 z dnia

27 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Jastrzębowo gm. Trzemeszno. Celem opracowania jest wydzielenie nowych terenów pod zabudowę zagrodową. Pozwoli to na rozbudowę siedliska, w ramach którego możliwy będzie rozwój funkcji turystycznej – agroturystyki, zgodnie z wnioskiem właściciela działki, przy jednoczesnym wprowadzeniu zasady ładu przestrzennego w zagospodarowaniu przestrzeni objętej przystąpieniem do sporządzenia niniejszego planu zagospodarowania. Jednocześnie w granicach opracowania wskazano również teren lasu - gdzie dopuszczono zalesienie, przy czym zalesienie winno odbywać się zgodnie z projektem urządzenia lasu i zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr VI/44/2015 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 25 lutego 2015 r. ze zmianami, obszar objęty opracowaniem planu zlokalizowany jest w jednostce strukturalnej:

- **OBSZAR B - Funkcja lokalna** - produkcja i obsługa rolnictwa na potrzeby wewnętrzne gminy. Możliwość rozwoju funkcji turystycznej. Wskazane jest tworzenie miejsc pracy poza sektorem rolnictwa - usługi, rzemiosło.

Gmina Trzemeszno jest typową gminą o dominującej funkcji rolniczej. Gleby, uwarunkowania przyrodniczo - hydrologiczne oraz stan zainwestowania, pozwoliły na wydzielenie stref rolniczych, oznaczonych na rysunku studium R1 – R4. W strefach tych dopuszcza się lokalizację inwestycji, które nie są bezpośrednio związane z rolnictwem, z zachowaniem przepisów szczególnych, a także prowadzenie eksploatacji kopalin użytkowych, po uzyskaniu stosownych koncesji.

Obszar opracowania znajduje się w obszarze funkcjonalno-przestrzennym:

R3 - strefa rolnictwa ekstensywnego (zach. części gminy) związana z gruntami o niskiej bonitacji, lokalnie lepszych glebach. Strefa przemian restrukturyzacyjnych, mało rozwinięta sieć osadnicza. Dla tej strefy przyjmuje się ustalenia:

- zachowanie dotychczasowych form użytkowania rolniczego, z możliwością poszerzenia rynku pracy o usługi i rzemiosło,
- wprowadzenie zalesień na terenach nieprzydatnych rolniczo, a tym samym podnoszenie walorów krajobrazowych,
- wprowadzenie dodatkowej funkcji turystycznej, szczególnie agroturystyki, jako uzupełnienie budżetów rolniczych.

W projekcie planu wyznacza się teren zabudowy związanej z rolnictwem. Tym samym, zapisy miejscowego planu w kontekście ustaleń Studium wykazują zgodność i wzajemne powiązanie.

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, do których należą:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, co jest skutkiem intensywnego rozwoju zabudowy. Częstą przyczyną takiego stanu jest fakt nierównomiernego rozwoju infrastruktury technicznej - wodociągowanie gminy następuje dużo szybciej niż budowa systemów kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków o odpowiedniej przepustowości. Kolejnym elementem wpływającym na jakość wód są nieszczelne szamba oraz nielegalne zrzuty nieczystości płynnych do rowów lub na powierzchnię. Wszystkie te czynniki sprawiają, że stosunki wodne na analizowanym obszarze mogą ulec istotnym zmianom przede wszystkim jakościowym,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- degradacja powierzchni ziemi z uwagi na rolnicze użytkowanie terenu,
- presja przestrzeni (oddziaływanie na krajobraz),
- niezadowalająca jakość wód JCWP, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar i konieczność osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie planu. Wykazano, iż zapisy planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej tj. przeciwdziałają zmianom klimatu, chronią różnorodność biologiczną, przyczyniają się do racjonalnego wykorzystania wody i energii z rozwojem energetyki odnawialnej, uporządkowania gospodarowania odpadami oraz do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Część szósta omawia potencjalne skutki i oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska. Stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń miejscowego planu wpłyną pozytywnie na różnorodność biologiczną, roślinność i wody, z uwagi na uporządkowanie gospodarki ściekowej, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz wszelkich inwestycji dotyczących recyklingu, składowania lub przetwarzania odpadów z wyjątkiem:

- a) inwestycji celu publicznego,
 - b) melioracji wodnych,
 - c) budowy i remontów: dróg, parkingów, sieci uzbrojenia technicznego,
 - d) działań związanych z zabezpieczeniem przed ryzykiem wystąpienia powodzi oraz osuwania się mas ziemnych;
- oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, a także rozwój infrastruktury technicznej.

Przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na zwierzęta, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz klimat, z powodu przekształcenia gruntu w miejscach realizacji inwestycji, generowanie zanieczyszczeń do powietrza przez źródła grzewcze budynków oraz pojazdy samochodowe, likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt, wzrost emisji ciepła spowodowany zwiększeniem powierzchni utwardzonych, jak również z powodu przekształcenia otwartego krajobrazu pól uprawnych, przy czym należy zaznaczyć, że odbiór wizualny przestrzeni będzie miał charakter subiektywny.

Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, rozumiane jako zasoby naturalne, ludzi oraz zabytki.

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu. W związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego doboru rozwiązań technicznych i technologicznych.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy prowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Monitoring zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie: jakości wód, jakości (zanieczyszczenia) powietrza, jakości gleb, jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu), oddziaływania pól elektromagnetycznych i gospodarowania odpadami.

W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Podsumowując ustalenia planu, poprzez szereg zapisów zapewniających ochronę istotnych elementów środowiska, prowadzą do zminimalizowania negatywnych skutków nowej urbanizacji. Niezbędnym warunkiem będzie precyzyjne egzekwowanie ustaleń planu miejscowego i przestrzeganie wymogów środowiska wynikających z przepisów odrębnych. Rozwój zainwestowania przedmiotowego terenu jest możliwy tylko w zakresie funkcji określonych w planie.

Poznań, dnia 27 marca 2025 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCEJ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI WSI JASTRZĘBOWO, GM. TRZEMESZNO.

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit f ustawy z dnia ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ja niżej podpisany Łukasz Bartoszewski oświadczam, że spełniam wymagania określone w art 74a ust. 2 pkt 2 ww. ustawy i myśl art. 72a ust. 3 ww. ustawy jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.



podpis